

Sisukord

- I EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 216/2008, 20. veebruar 2008, mis käsitleb tsiviilennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ ⁽¹⁾ 1

I

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 216/2008,

20. veebruar 2008,

mis käsitleb tsiviilennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Oleks vaja alaliselt tagada Euroopa kodaniku kõrgetasemeline ja ühetaoline kaitse tsiviilennunduses, võttes selleks vastu ühised ohutuseeskirjad ning meetmed tagamaks, et ühenduses vastavad tooted, isikud ja organisatsioonid vastaksid nii nendele kui ka keskkonna kaitsmiseks vastu võetud eeskirjadele. See aitab edendada kaupade, isikute ja organisatsioonide vaba liikumist siseturul.

(2) Lisaks sellele peaksid kolmandate riikide õhusõidukite lennud territooriumile, territooriumil või territooriumilt,

⁽¹⁾ ELT C 185, 8.8.2006, lk 106.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2007. aasta arvamus (ELT C 301 E, 13.12.2007, lk 103), nõukogu 15. oktoobri 2007. aasta ühine seisukoht (ELT C 277 E, 20.11.2007, lk 8), Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2007. aasta seisukoht ja nõukogu 31. jaanuari 2008. aasta otsus.

mille suhtes kohaldatakse asutamislepingut, alluma asjakohasele ühenduse tasandil teostatavale järelevalvele 7. detsembril 1944 Chicagos alla kirjutatud rahvusvahelise tsiviilennunduse konventsiooniga („Chicago konventsioon“), millega on ühinenud kõik liikmesriigid, sätestatud piires.

(3) Chicago konventsiooniga nähakse juba ette tsiviilennundusohutuse ja sellega seotud keskkonnakaitse miinimumnõuded. Ühenduse olulised nõuded ning nende rakendamiseks vastuvõetud eeskirjad peaksid tagama, et liikmesriigid täidavad oma Chicago konventsioonist tulenevad kohustused, sealhulgas kohustused kolmandate riikide ees.

(4) Ühenduses tuleks vastavalt Chicago konventsiooni nõuetele ja soovitatavatele tavadele sätestada olulised nõuded, mida kohaldatakse lennundustoodete, osade ja seadmete, õhusõidukite käitamisega seotud isikute ja organisatsioonide ning pilootide koolituse ja tervisekontrolliga seotud isikute ja toodete suhtes. Komisjonile peaks andma volituse vajalike rakenduseeskirjade väljatöötamiseks.

(5) Ühiste reeglite rakendamine kõikide õhusõidukite suhtes ei oleks asjakohane, eelkõige lihtsa konstruktsiooniga õhusõidukite või peamiselt kohalikke lende tegevate õhusõidukite, samuti isehitatud või eriti haruldaste ja väikesearvuliste õhusõidukite suhtes; need õhusõidukid peaksid seega jääma liikmesriikide reguleeriva kontrolli alla, ilma et teised liikmesriigid oleksid käesoleva määruse alusel kohustatud selliseid siseriiklikke menetlusi tunnustama. Siiski tuleks tarvitusele võtta asjakohased abinõud harrastuslennunduse üldise ohutustaseme tõstmiseks. Eristl tähelepanu tuleks pöörata väikese stardimassiga lennukitele ja kopteritele, millega lendamine suureneb kogu ühenduse

- piires ja mida toodetakse tööstuslikult. Seepärast oleks neid parem reguleerida ühenduse tasandil, et tagada ühtne ohutus- ja keskkonnakaitse tase.
- (6) Ühenduse meetmete reguleerimisala tuleks selgelt määratleda, nii et saaks eksimatult kindlaks määrata isikuid, organisatsioone ja tooteid, kelle või mille suhtes käesolevat määrust ja selle rakenduseeskirju kohaldatakse. Nimetatud reguleerimisala tuleks selgelt määratleda, viidates õhusõidukite loetelule, mille suhtes käesolevat määrust ei kohaldata.
- (7) Lennundustooteid, osi ja seadmeid, ärilise lennutranspordiga tegelevaid ettevõtjaid, samuti piloote ning nende koolituse ja tervisekontrolliga seotud isikuid, tooteid ja organisatsioone tuleks sertifitseerida või litsentseerida, kui on tuvastatud, et need vastavad olulistele nõuetele, mida ühendus peab sätestama kooskõlas Chicago konventsiooniga ettenähtud nõuete ja soovitatavate tavadega. Komisjonile tuleks anda volitused vajalike rakenduseeskirjade väljatöötamiseks, et kehtestada sertifikaatide väljaandmise tingimused või tingimused nende asendamiseks ettevõtja võimete tõendamisega, võttes arvesse eri lennutegevusega, sealhulgas teatavat tüüpi lennutööde ning väikeste lennukitega teostatavate kohalike lendudega kaasnevaid riske.
- (8) Mitteäriliste lendude puhul peaksid käitamise- ja lennunduslubade eeskirjad vastama õhusõiduki keerukusele ning tuleks sätestada asjakohane määratlus.
- (9) Harrastuspiloodi lennuloaga kaasnevaid õigusi tuleks rakenduseeskirjade kohaselt piirata asjakohase pädevusmärke saamiseks vajaliku koolitusega.
- (10) Saavutamaks ühenduse eesmärges kaupade, isikute ja teenuste vaba liikumise ning ühise transpordipoliitika osas peaksid liikmesriigid täiendavat hindamist või nõudmisi kohaldamata tunnustama käesoleva määruse ning selle rakenduseeskirjade alusel sertifitseeritud tooteid, osi ja seadmeid, organisatsioone ja isikuid.
- (11) Tuleks ette näha piisavalt paindlikkust seoses eriolukordadega, näiteks kiireloomulised ohutusmeetmed, tegevusega seotud ettenägematud või piiratud vajadused. Näha ette ka võimalus saavutada võrdväärne ohutustase muude vahendite abil. Liikmesriikidel peaks olema õigus käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade sätestest erandeid teha, tingimusel et nende kohaldamisala on rangelt piiratud ja need alluvad asjakohasele ühenduse kontrollile.
- (12) Tarvis on paremini korraldada kõiki käesoleva määrusega hõlmatud valdkondi, mistõttu teatavaid praegu ühenduse või siseriiklikul tasandil täidetavaid ülesandeid peaks teostama üks spetsialiseeritud asjatundlik asutus. Seepärast on vaja ühenduse olemasoleva institutsionaalse struktuuri ning võimude tasakaalu raames luua Euroopa Lennundusohutusamet (edaspidi „amet“), mis on tehnilistes küsimustes sõltumatu ning õigus-, haldus- ja finantsküsimustes iseseisev. Selleks on vajalik ja asjakohane, et tegemist oleks juriidilisest isikust ühenduse asutusega, kes kasutaks talle käesoleva määrusega määratud rakendamisevolitusi.
- (13) Ühenduse institutsioonilise süsteemi kohaselt on ühenduse õiguse rakendamine eelkõige liikmesriikide ülesanne. Käesoleva määruse alusel nõutavad sertifitseerimisülesanded ning nende rakenduseeskirjad tuleb seetõttu täide viia riiklikul tasandil. Teatavatel selgelt määratletud juhtudel peaks ametil siiski samuti olema õigus täita käesoleva määrusega ette nähtud sertifitseerimisülesandeid. Samal põhjusel peaks ametil olema võimalus võtta õhusõidukite käitamisega, meeskonna kvalifikatsiooniga või kolmandate riikide õhusõidukite ohutusega seotud vajalikke meetmeid, kui see on parim viis ühtsuse tagamiseks ja siseturu toimimise hõlbustamiseks.
- (14) Määrus (EÜ) nr 2111/2005⁽¹⁾ kohustab ametit edastama komisjonile kogu teabe, mis võib olla asjakohane selliste lennuettevõtjate ühenduse nimekirja ajakohastamisel, kelle suhtes kohaldatakse ohutuse tagamiseks ühenduse piires tegevuskeeldu. Kui amet keeldub käesoleva määruse tingimuste alusel lennuettevõtjat sertifitseerimast, peaks ta edastama komisjonile kogu keeldumise aluseks oleva teabe, et vajaduse korral oleks võimalik lennuettevõtja nime nimetatud nimekirja kanda.
- (15) Ühenduse tsiviillennunduse ohutussüsteemi tõhus toimimine käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades eeldab tugevdatud koostööd komisjoni, liikmesriikide ja ameti vahel, et tuvastada ohtlikke olukordi ja võtta vajalikke heastavaid meetmeid.
- (16) Ohutuskultuuri edendamiseks ja käesoleva määrusega hõlmatud valdkondade regulatiivse süsteemi nõuetekohaseks toimimiseks on vaja, et intsidentide ja juhtumite

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2111/2005, mis käsitleb ühenduse nimekirja, millesse kantakse lennuettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse ühenduse piires tegevuskeeldu ja lennureisijate teavitamist lendu teenindavast lennuettevõtjast (ELT L 344, 27.12.2005, lk 15).

pealtnägijad nendest ise teatavad. Sellist teatamist soodustaks karistamisele mittesuunatud õhkkonna loomine, samuti peaksid liikmesriigid võtma asjakohaseid meetmeid sellise teabe ja selle edastajate kaitsmiseks.

- (17) Tagamaks tarbijate usalduse õhuveo suhtes tuleks lennuõnnetuste uurimise tulemustest lähtuvalt kiireloomuliselt tegutseda, eriti juhtudel, kui need seonduvad vigadega õhusõiduki konstruktsioonis ja/või kasutamisküsimustega.
- (18) Käesoleva määruse ohutuseesmärkide saavutamiseks tuleks ühendusele anda volitus määrata ameti väljastatud sertifikaatide ja tunnistuste omanikele rahalisi karistusi. Ühenduse õiguskorra kohaselt peaks komisjon selliseid rahalisi karistusi määrama ameti soovitusel. Tuleks rõhutada, et rahaliste karistuste kasutuselevõtmine võimaldab komisjonil reageerida eeskirjade rikkumisele üksikasjalikumalt, paindlikumalt ja liigendatumalt kui seda lubaks sertifikaadi tühistamine.
- (19) Kuna Euroopa Ühenduste Kohtul on asutamislepingu kohaselt õigus vaadata läbi kõik käesoleval määruel põhinevad komisjoni otsused, tuleks kooskõlas asutamislepingu artikliga 229 anda Euroopa Kohtule täielik pädevus komisjoni otsuste suhtes, millega määratakse trahve ja karistusmaksid.
- (20) Vastamaks kasvavale murele lennureisijate tervise ja heaolu pärast on vaja välja töötada reisijate ohutust ja tervist paremini kaitsvad õhusõidukimudelid.
- (21) Käesoleva määruse eesmärke on võimalik tõhusalt saavutada koostöös kolmandate riikidega. Sellisel juhul võib käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade sätteid kohandada ühenduse poolt nimetatud riikidega sõlmitud lepingute abil. Niisuguste lepingute puudumisel peaks liikmesriikidel siiski olema võimalus ühenduse asjakohase kontrolli all tunnustada välismaistele toodetele, osadele ja seadmetele, organisatsioonidele ja personalile kolmanda riigi poolt antud heakskiite.
- (22) Ühenduse nõuetekohaseks abistamiseks tuleks ametile anda võimalus arendada asjatundlikkust käesoleva määrusega hõlmatud tsiviillennunduse ja keskkonnakaitse kõikides valdkondades. Ta peaks abistama komisjoni vajalike õigusaktide ettevalmistamisel ning aitama liikmesriikidel ja tööstusel neid rakendada. Ametil peaks olema võimalus anda välja sertifitseerimisnõudeid ja juhismaterjali ning teha vajadusel tehnilisi järeldusi ja anda välja sertifikaate, samuti abistada komisjoni käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade kohaldamise jälgimisel, ning talle tuleks anda oma ülesannete täitmiseks vajalikud volitused.
- (23) Komisjon ja liikmesriigid peaksid olema esindatud haldusnõukogus, et ameti toimimist tõhusalt kontrollida. Nimetatud nõukogule tuleks anda ka vajalikud volitused eelarve koostamiseks, selle täitmise järelevalveks, vajalike finantseskirjade vastuvõtmiseks, läbipaistva töökorra kehtestamiseks ameti otsuste osas ning tegevdirektori määramiseks. Ka on kohane lubada ametil teostada uuringuid ning korraldada vajalik kooskõlastamine komisjoni ja liikmesriikidega. On soovitatav, et amet abistaks ühendust ja selle liikmesriike rahvusvahelistes suhetes, sealhulgas eeskirjade ühtlustamise, heakskiitude tunnustamise ja tehnilise koostöö vallas, ja ta oleks volitatud seadma sisse vajalikud suhted kolmandate riikide lennundusasutustega ning käesoleva määrusega hõlmatud küsimustes pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega.
- (24) Läbipaistvuse huvides peaksid ameti haldusnõukogus olema esindatud huvitatud isikute vaatlejad.
- (25) On üldistes huvides, et ameti tegevus turvalisuse vallas rajaneks üksnes sõltumatul oskusteabel, käesoleva määruse ning komisjoni poolt selle rakendamiseks vastuvõetud eeskirjade rangel kohaldamisel. Selleks peaks ameti kõik ohutusega seotud otsused tegema tegevdirektor, kellel peaks olema võimaldatud suur paindlikkus nõu saamiseks ning ameti sisemise toimimise korraldamiseks. Seevastu juhul, kui amet peab välja töötama siseriiklike ametivõimude rakendatavate üldise iseloomuga eeskirjade projekte, tuleks otsustusprotsessi kaasata liikmesriigid.
- (26) On vaja tagada, et ameti otsustest mõjutatud pooltel oleksid vajalikud õiguskaitsevahendid, mis vastaksid lennunduse valdkonna erisustele. Tuleks luua asjakohane edasikaebemehhanism, et tegevdirektori otsuste peale oleks võimalik kaevata spetsialiseeritud apellatsiooninõukogule, mille otsuste peale on omakorda võimalik kaevata Euroopa Kohtusse.
- (27) Ameti täieliku autonoomia ja sõltumatuse tagamiseks tuleks sellele anda omaette eelarve, mille tuludeks oleks peamiselt ühenduse panus ja süsteemi kasutajate tasutavad lõivud. Ameti sõltumatust ja erapooletust ei tohiks riivata rahalised toetused liikmesriikidelt, kolmandatelt riikidelt või teistelt üksustelt. Ühenduse eelarvemenetlust tuleks kohal-

dada ühenduse osamakse ja võimalike teiste subsiidiumide suhtes, mida makstakse Euroopa Liidu üldeelarvest. Raamatupidamisarvestust peaks auditeerima Euroopa Kontrollikoda.

- (28) Enne ameti kohalike kontorite loomist tuleks kehtestada üldeeskirjad selgitamaks, milliseid nõudeid on vaja täita ning millise panuse peavad andma asjassepuutuvad liikmesriigid.
- (29) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt tsiviillennundusohutuse ja keskkonnakaitse valdkonna ühiseeskirjade kehtestamist ja ühtset kohaldamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning meetmete üleeuroopalise ulatuse ja mõju tõttu on neid parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (30) On kokku lepitud, et tuleks püüda kaasata Euroopa Liitu mittekuuluvaid Euroopa riike tagamaks üleeuroopaline mõõde, mis soodustaks tsiviillennunduse parandamist kogu Euroopas. Euroopa riigid, kes on ühendusega sõlminud kokkulepped ühenduse *acquis'* vastuvõtmiseks ja kohaldamiseks käesoleva määrusega hõlmatud valdkonnas, tuleks nimetatud lepingute raames kokku lepitavatel tingimustel tema tegevusse kaasata.
- (31) Üldeesmärk on liikmesriikidelt funktsioonide ja ülesannete, sealhulgas nende koostööst Ühinenud Lennuametites tulenevate funktsioonide ja ülesannete tõhus ülekandmine ametile, ilma et see vähendaks olemasolevat kõrget ohutustaset või kahjustaks sertifitseerimise ajakavu. Vajaliku ülemineku jaoks peaks vastu võtma asjakohased meetmed.
- (32) Käesoleva määrusega kehtestatakse tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirjad ja luuakse Euroopa Lennundusohutusamet. Seega tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1592/2002 (mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ning Euroopa Lennundusohutusameti loomist) ⁽¹⁾ kehtetuks tunnistada.
- (33) Käesoleva määrusega kehtestatakse tsiviillennunduse üldiste tehniliste nõuete ja haldusmenetluste määratlemise ja rakendamise asjakohane ja terviklik raamistik. Seepärast tuleks õigeaegselt kehtetuks tunnistada nõukogu 16. detsembri 1991. aasta määruse (EMÜ) nr 3922/91 (tehniliste

nõuete ja haldusmenetluste kooskõlastamise kohta tsiviillennunduses) ⁽²⁾ III lisa ning nõukogu 16. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/670/EMÜ (lennunduspersonalilennunduslubade vastastikuse tunnustamise kohta tsiviillennunduses) ⁽³⁾, ilma et see mõjutaks nende õigusaktide alusel juba sertifitseeritud või litsentseeritud tooteid, isikuid ja organisatsioone.

- (34) Käesoleva määrusega kehtestatakse ühenduse lennujaamu kasutatavate kolmandate riikide õhusõidukite ohutust käsitlev asjakohane ja terviklik raamistik. Seega tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/36/EÜ (ühenduse lennujaamu kasutatavate kolmandate riikide õhusõidukite ohutuse kohta) ⁽⁴⁾ teabe kogumist, rambikontrolli ja teabevahetust käsitlevate rakendusmeetmete kohaldamist piiramata sobival ajal kehtetuks tunnistada.
- (35) Käesolevat määrust kohaldatakse asutamislepingule vastava edaspidise ettepaneku alusel ka mis tahes muu tsiviillennundusega seotud valdkonna suhtes.
- (36) On vaja kehtestada asjakohased meetmed, et tagada tundlike, ohutusega seotud andmete kaitse ning anda üldsusele nõuetekohast teavet tsiviillennundusohutuse ning sellega seotud keskkonnakaitse taseme kohta, võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrust (EÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele) ⁽⁵⁾ ning asjassepuutuvaid siseriiklikke õigusakte. Ameti otsuste kohta, mis on tehtud nimetatud määruse artikli 8 alusel, peaks olema võimalik esitada kaebus ombudsmanile, samuti peaks see olema Euroopa Kohtule esitatava hagi esemeks vastavalt asutamislepingu artiklile 195 või artiklile 230.
- (37) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽⁶⁾.
- (38) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus vastu võtta lennukõlblikkuse, lennumeeskondade litsentseerimise ja sellega seotud heakskiitude, lennutegevuse, kolmandate riikide ettevõtjate poolt kasutatavate õhusõidukite ning

⁽²⁾ EÜT L 373, 31.12.1991, lk 4. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 8/2008 (ELT L 10, 12.1.2008, lk 1).

⁽³⁾ EÜT L 373, 31.12.1991, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 143, 30.4.2004, lk 76. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 2111/2005.

⁽⁵⁾ EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

⁽⁶⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

⁽¹⁾ EÜT L 240, 7.9.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 334/2007 (ELT L 88, 29.3.2007, lk 39).

järelevalve ja nõuete täitmise suhtes kohaldatavad rakendusmeetmed, samuti võtta vastu eeskirjad ameti lõivude ja tasude kohta. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda uute vähemoluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

(39) Tungiva kiireloomulisuse tõttu tuleks lühendada kontrolliga regulatiivmenetluse tavatähtaegu, et vastu võtta keskkonnanakaitse olulised nõuded ning keskkonnanakaitse suhtes kohaldatavad rakenduseeskirjad.

(40) Tungiva kiireloomulisuse tõttu on vaja kohaldada otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikes 6 sätestatud kiirmenetlust, et komisjon saaks teha otsuse meetmete kohta, mis liikmesriigid on võtnud ohutusprobleemile koheselt reageerides ning samuti liikmesriikide esitatud erandlike heakskiitude kohta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

PÕHIMÕTTED

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse:

- a) lennundustoodete, osade ja seadmete konstrueerimise, tootmise, hooldamise ja kasutamise ning nimetatud toodete, osade ja seadmete konstrueerimise, tootmise ja hooldamisega seotud personali ja organisatsioonide suhtes;
- b) õhusõidukite käitamisega seotud personali ja organisatsioonide suhtes.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata juhtudel, kus lõikes 1 osutatud tooted, osad, seadmed, personal ja organisatsioonid on seotud kaitsejõudude, tolli, politsei või muude samalaadsete teenistustega. Liikmesriigid kohustuvad tagama, et nimetatud teenistused osutaksid käesoleva määruse eesmärkidele piisavat tähelepanu.

Artikkel 2

Eesmärgid

1. Käesoleva määruse peaesmärk on luua ja säilitada Euroopas tsiviillennundusohutuse ühtne kõrge tase.

2. Täiendavad eesmärgid käesoleva lepinguga reguleeritud valdkondades on järgmised:

- a) keskkonnanakaitse ühtse kõrge taseme tagamine;

- b) kaupade, isikute ja teenuste vaba liikumise soodustamine;
- c) reguleerimis- ja sertifitseerimismenetluste tasuvuse suurendamine ning siseriiklikul ja Euroopa tasandil kattuvuste vältimine;

d) liikmesriikide abistamine Chicago konventsioonist tulenevate kohustuste täitmisel, luues aluse selle sätete ühetaoliseks tõlgendamiseks ja ühtseks rakendamiseks ning tagades selle sätete nõuetekohase arvessevõtmise käesolevas määruses ning selle rakendamiseks koostatud eeskirjades;

e) tsiviillennundusohutuse standardite ja eeskirjadega seotud ühenduse seisukohtade edendamine kogu maailmas, seades sisse asjakohase koostöö kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;

f) võrdsete võimaluste tagamine kõikidele ühendusesisesel lennundusturul osalejatele.

3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud eesmärkide saavutamise vahendid on järgmised:

- a) kõikide vajalike õigusaktide väljatöötamine, vastuvõtmine ja ühtne kohaldamine;
- b) käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade kohaselt toodetele, personalile ja organisatsioonidele antud sertifikaatide, lubade, heakskiitude ja muude dokumentide tunnustamine täiendavaid nõudeid esitamata;
- c) sõltumatu Euroopa Lennundusohutusameti (edaspidi „amet“) loomine;
- d) kõikide vajalike õigusaktide ühtne rakendamine siseriiklike lennundusametite ning ameti poolt nende vastava pädevuse piires.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „pidev järelevalve“ – toimingud, millega kontrollitakse sertifikaadi väljaandmise aluseks olnud tingimuste täitmist selle kogu kehtivusaja jooksul, ning võimalikud kaitsemeetmed;
- b) „Chicago konventsioon“ – Chicagos 7. detsembril 1944 alla kirjutatud rahvusvaheline tsiviillennunduse konventsioon ja selle lisad;

- c) „toode” – õhusõiduk, selle mootor või propeller; — lendamiseks vähemalt kahest piloodist koosneva meeskonnaga või
- d) „osad ja seadmed” – mis tahes vahend, seade, mehhanism, osa, aparaat, lisaseade või tarvik, sealhulgas sideseadmed, mida tarvitatakse õhusõiduki kasutamiseks või juhtimiseks lennu ajal või mis on selleks ette nähtud, ning on paigaldatud õhusõidukisse või selle külge. See hõlmab õhusõiduki plaaneri, mootori või propelleri osi; iii) kopterlennuk;
- e) „sertifitseerimine” – mis tahes vormis tunnustus, et toode, osa või seade, organisatsioon või isik vastab kehtivatele nõuetele, kaasa arvatud käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade sätetele, ning sellist vastavust tõendava asjakohase sertifikaadi väljaandmine; k) „lennutreeningseade” – mis tahes liiki seade, milles lennutingimusi simuleeritakse maa peal; nende hulka kuuluvad lennusiimulaatorid, lennutreeningseadmed, lennu- ja navigatsiooniprotseduuride treeningseadmed ning instrumentaallennu algteeningseadmed;
- l) „pädevus” – lennuloale kantav märg, millega nähakse ette selle loaga seotud õigused, eritingimused või piirangud.

II PEATÜKK

SISULISED NÕUDED

Artikkel 4

Põhiprintsiibid ja kohaldatavus

- h) „ettevõtja” – juriidiline või füüsiline isik, kes käitab või kavatses käitada üht või mitut õhusõidukit; 1. Õhusõidukid, sealhulgas nendes paigaldatud mis tahes toode, osa või seade, mis on:
- i) „äriline lennutegevus” – õhusõidukiga tasu eest teostatav avalikkusele kättesaadav lennutegevus või lennutegevus, mida, juhul kui see ei ole avalikkusele kättesaadav, teostatakse ettevõtja ja kliendi vahelise lepingu alusel, kusjuures klient ei oma kontrolli ettevõtja üle; a) konstrueeritud või toodetud organisatsiooni poolt, kelle osas amet või liikmesriik tagab ohutusjärelevalve, või
- j) „keerukas mootoriga õhusõiduk” – b) peavad olema liikmesriigis registreeritud, välja arvatud juhul, kui nende ametlik ohutuse kontroll on delegeeritud kolmandale riigile ning nende kasutajaks ei ole ühenduse ettevõtja, või
- i) lennuk: c) registreeritud kolmandas riigis ning mida kasutab ettevõtja, mille tegevuse järelevalve tagab liikmesriik või mida kasutab lendudel ühendusse, ühenduse piires või ühendusest väljapoole ettevõtja, kelle tegevuskoht või elukoht on ühenduses, või
- mille maksimaalne sertifitseeritud stardimass on üle 5 700 kg või
- mille suurim lubatud reisijakohtade arv on sertifikaadi kohaselt 19 või rohkem või
- mis on sertifitseeritud lendamiseks vähemalt kahest piloodist koosneva meeskonnaga või
- millel on turboaktiivmootor(id) või rohkem kui üks turbopropellerimootor või
- ii) sertifitseeritud kopter: d) registreeritud kolmandas riigis või registreeritud liikmesriigis, mis on ametliku ohutuse järelevalve delegeerinud kolmandale riigile ning mida kasutab kolmanda riigi ettevõtja lendudel ühendusse, ühenduse piires või ühendusest väljapoole,
- maksimaalse stardimassiga üle 3 175 kg või
- mille suurim reisijakohtade arv on üheksa või rohkem või
- peab vastama käesoleva määruse nõuetele.
2. Lõike 1 punktides b, c ja d nimetatud õhusõiduki käitamiseks seotud personal peab vastama käesoleva määruse nõuetele.
3. Lõike 1 punktides b, c ja d nimetatud õhusõidukite lennutegevus peab vastama käesoleva määruse nõuetele.
4. Lõiget 1 ei kohaldata II lisas nimetatud õhusõidukite suhtes.

5. Lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata II lisas nimetatud õhusõidukite, välja arvatud selle lisa punkti a alapunktis ii ning punktides d ja h osutatud õhusõidukite suhtes, kui niisuguseid õhusõidukeid kasutatakse ärilise lennutegevuse otstarbel.

6. Käesolev määrus ei mõjuta rahvusvahelistes konventsioonides, eelkõige Chicago konventsioonis sätestatud kolmandate riikide õigusi.

Artikkel 5

Lennukõlblikkus

1. Artikli 4 lõike 1 punktides a, b ja c nimetatud õhusõidukid peavad vastama I lisaga ette nähtud olulistele lennukõlblikkusnõuetele.

2. Artikli 4 lõike 1 punktis b nimetatud õhusõiduki ning sellele paigaldatud toodete, osade ja seadmete vastavus tehakse kindlaks vastavalt allpool toodud menetlusele.

a) Toodetel peab olema tüübisertifikaat. Tüübisertifikaat ning tunnistus selle tõendi muudatuste kohta, sealhulgas täiendav tüübisertifikaat, antakse välja juhul, kui taotleja on tõendanud toote vastavust tüübisertifitseerimise alustele, mis on sätestatud artiklis 20 ja ette nähtud tagamaks vastavust lõikes 1 nimetatud olulistele nõuetele, ning sellel ei ole kasutamisel ohtu kujutavaid omadusi. Tüübisertifikaat hõlmab toodet, sealhulgas kõiki sellele paigaldatud osi ja seadmeid.

b) Osadele ja seadmetele võib välja anda eraldi sertifikaadid, kui on tõendatud nende vastavus üksikasjalikele lennukõlblikkusnõuetele, mis on ette nähtud tagamaks vastavust lõikes 1 nimetatud olulistele nõuetele.

c) Iga õhusõiduki kohta antakse välja eraldi lennukõlblikkussertifikaat, kui on tõendatud, et see vastab tüübisertifikaadiga kinnitatud tüübikonstruktsioonile ning asjakohased dokumendid, ülevaatused ja katsed näitavad, et õhusõiduk on kõlblik ohutuks kasutamiseks. Lennukõlblikkussertifikaat kehtib seni, kuni see peatatakse, kehtetuks tunnistatakse või lõpetatakse, tingimusel et õhusõidukit hooldatakse vastavalt I lisa punktis 1.d sätestatud olulistele jätkuva lennukõlblikkuse nõuetele ning lõikes 5 osutatud meetmetele.

d) Toodete, osade ja seadmete hooldamise eest vastutavad organisatsioonid peavad näitama, et neil on võimed ja vahendid oma volitustega seotud kohustuste täitmiseks. Neid võimeid ja vahendeid kinnitatakse organisatsioonile

sertifikaadi andmisega, välja arvatud juhul, kui need on muul viisil vastuvõetavad. Sertifitseeritud organisatsioonidele antud õigused ning sertifikaadi kohaldamisala määratletakse sertifikaadi tingimustes.

e) Toodete, osade ja seadmete konstrueerimise, valmistamise ja hooldamise eest vastutavad organisatsioonid peavad näitama, et neil on võimed ja vahendid oma volitustega seotud kohustuste täitmiseks. Neid võimeid ja vahendeid kinnitatakse organisatsioonile sertifikaadi andmisega, välja arvatud juhul, kui need on muul viisil vastuvõetavad. Sertifitseeritud organisatsioonidele antud õigused ning sertifikaadi kohaldamisala määratletakse sertifikaadi tingimustes.

Peale selle võib:

f) Toote, osa või seadme hooldusjärgse väljastamise eest vastutavalt personalilt nõuda asjakohast sertifikaati (personalisertifikaat).

g) Sertifikaadi andmisega kinnitada hooldusväljaõppe organisatsioonide võimet täita nende volitustega seotud kohustusi punktis f nimetatud sertifikaatide väljaandmise osas.

3. Artikli 4 lõike 1 punktis a nimetatud õhusõidukid ning neile paigaldatud tooted, osad ja seadmed peavad vastama käesoleva artikli lõike 2 punktide a, b ja c nõuetele.

4. Erandina lõigetest 1 ja 2:

a) võib välja anda lennuloa, kui on tõendatud, et õhusõiduk on võimeline ohutult põhilennu sooritama. See antakse välja asjakohaste piirangutega, kaitsmaks eelkõige kolmandate isikute ohutust;

b) võib välja anda piiratud lennukõlblikkussertifikaadi õhusõidukile, millele ei ole koosõlas lõike 2 punktiga a välja antud tüübisertifikaati. Sellisel juhul tuleb näidata, et õhusõiduk vastab konkreetsetele lennukõlblikkusnõuetele ning kõrvalekalded lõikes 1 osutatud olulistest nõuetest võimaldavad konkreetset eesmärki siiski piisavalt ohutult täita. Õhusõidukid, millele võib piiratud sertifikaate välja anda, ja nende kasutuspiirangud määratakse kindlaks lõikes 5 nimetatud meetmete kohaselt;

c) võib välja anda piiratud tüübisertifikaadi ning kehtestada vajaliku tüübisertifitseerimise aluse, kui see on põhjendatud samatüübiliste piiratud lennukõlblikkussertifikaadiga õhusõidukite arvust lähtuvalt.

5. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva artikli mittemulise sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 65 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. Nende meetmetega täpsustatakse eelkõige:

- a) tootele kohaldatava tüübisertifitseerimise aluse kehtestamise ja taotlejale teatavaks tegemise tingimused;
- b) osadele ja seadmetele kohaldatavate üksikasjalike lennukõlblikkusnõuete kehtestamise ja taotlejale teatavaks tegemise tingimused;
- c) piiratud lennukõlblikkussertifikaadi kõlblikele õhusõidukitele kohaldatavate üksikasjalike lennukõlblikkusnõuete kehtestamise ja taotlejale teatavaks tegemise tingimused;
- d) toodete jätkuva lennukõlblikkuse tagamiseks vajaliku kohustusliku teabe väljaandmise ja levitamise tingimused;
- e) tüübisertifikaatide, piiratud tüübisertifikaatide, tüübisertifikaatide muudatuste, üksikute lennukõlblikkussertifikaatide, piiratud lennukõlblikkussertifikaatide, lennulubade ning toodetele, osadele ja seadmetele antavate sertifikaatide väljaandmise, jätkamise, parandamise, peatamise või tühistamise tingimused, sealhulgas:
- i) nimetatud sertifikaatide kehtivusaja ning, piiratud kehtivusaja korral, sertifikaatide uuendamisega seotud tingimused;
- ii) lennulubade väljaandmise piirangud. Need piirangud seonduvad eelkõige järgmisega:
- lennu eesmärk;
 - lennuks kasutatav õhuruum;
 - lennumeeskonna kvalifikatsioon;
 - meeskonda mittekuuluvate isikute vedu;
- iii) lennukid, millele võib välja anda piiratud lennukõlblikkussertifikaate, ja seonduvad piirangud;
- iv) hooldustööde lennundustehniliste töötajate tüübipädevuse koolituse miinimumõppekava, millega tagatakse vastavus lõike 2 punkti f nõuetele;
- v) pilootide tüübipädevuse koolituse miinimumõppekava ja seonduvate lennutreeningseadmete kvalifikatsioon, millega tagatakse vastavus artiklile 7;
- vi) minimaalvarustuse üldloetelu ja konkreetse lennutegevuse liigi täiendavad lennukõlblikkuse nõuded, millega tagatakse vastavus artikli 8 nõuetele;
- f) organisatsioonidele lõike 2 punktidega d, e ja g ette nähtud tunnustuse andmise, selle jätkamise, muutmise, peatamise või kehtetuks tunnistamise tingimused ning tingimused, mille puhul nimetatud tunnustust ei ole tarvis taotleda;
- g) lõike 2 punkti f järgselt vajalike personalisertifikaatide väljaandmise, jätkamise, muutmise, peatamise või tühistamise tingimused;
- h) sertifikaadiomanike vastutus;
- i) lõikes 1 nimetatud, kuid lõigete 2 või 4 reguleerimisalasse mittekuuluvate õhusõidukite olulistele nõuetele vastavuse tõendamise kord;
- j) artikli 4 lõike 1 punktis c nimetatud õhusõidukite olulistele nõuetele vastavuse tõendamise kord.
6. Kui komisjon lõikes 5 nimetatud meetmed vastu võtab, kannab ta eelkõige hoolt, et need:
- a) kajastaksid tehnika taset ning lennukõlblikkuse valdkonna häid tavasid;
- b) võtaks arvesse ülemaailmset õhusõidukite kasutamise kogemust ning teaduse ja tehnika arengut;
- c) võimaldaks viivitamata reageerida õnnetuste ja tõsiste intsidentide kindlakstehtud põhjustele;
- d) ei kehtestaks artikli 4 lõike 1 punktis c nimetatud õhusõidukite suhtes nõudeid, mis ei ole kooskõlas Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooniga (ICAO) seotud liikmesriikide kohustustega.

Artikkel 6

Olulised keskkonnakaitse-nõuded

1. Tooted, osad ja seadmed peavad vastama keskkonnakaitse-nõuetele, mis sisalduvad alates 24. novembrist 2005 kohaldatava Chicago konventsiooni 16. lisa I köite 8. muudatuses ja II köite 5. muudatuses, välja arvatud 16. lisa liited.

2. Meetmed, mille eesmärk on muuta lõikes 1 osutatud nõuete vähemolulisi sätteid, et viia need kooskõlla Chicago konventsiooni ja selle lisade edaspidiste muudatustega, mis jõustuvad

pärast käesoleva määruse vastuvõtmist ning muutuvad kohaldatavaks kõikides liikmesriikides, kui need kohandused ei laienda käesoleva määruse reguleerimisala, tuleb võtta vastu vastavalt artikli 65 lõikes 5 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

3. Meetmed, mille eesmärk on muuta lõikes 1 osutatud nõuete vähemolulisi sätteid, täiendades neid, kasutades vastavalt vajadusele lõikes 1 osutatud liidete sisu, võetakse vastu vastavalt artikli 65 lõikes 5 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 7

Piloodid

1. Artikli 4 lõike 1 punktides b ja c nimetatud õhusõidukite käitamisega seotud piloodid, samuti nimetatud pilootide koolituse, testimise, kontrollimise ja tervisekontrolliga seotud lennutreeningseadmed, isikud ja organisatsioonid peavad vastama III lisas sätestatud asjakohastele olulistele nõuetele.

2. Isik, välja arvatud koolitusel osalev isik, võib tegutseda piloodina vaid siis, kui tal on teostatavale lennule vastav lennundusluba ja tervisetõend.

Isikule väljastatakse lennundusluba vaid juhul, kui ta vastab eeskirjadele, mis on kehtestatud III lisas sätestatud teoreetilisi teadmisi, praktilisi oskusi, keeleoskust ja kogemusi puudutavate oluliste nõuete täitmise tagamiseks.

Isikule väljastatakse tervisetõend vaid juhul, kui ta vastab eeskirjadele, mis on kehtestatud III lisas sätestatud terviseiga seotud oluliste nõuete täitmise tagamiseks. Nimetatud tervisetõendeid võivad väljastada lennundusarstid või lennundusmeditsiinikeskused.

Olenemata kolmandast lõigust, võib üldarst, kes on piisavalt tuttav lennuloa taotleja tervise seisundi üksikasjadega, harrastuspiloodi lennundusloa puhul tegutseda lennundusarstina, kui see on lubatud siseriiklike õigusnormidega, vastavalt üksikasjalikele rakenduseeskirjadele, mis on vastu võetud artikli 65 lõikes 3 osutatud korras; nimetatud rakenduseeskirjadega tagatakse ohustaseme säilitamine.

Lennundusloale ja tervisetõendile märgitakse piloodile antud õigused ning loa ja tõendi kohaldamisala.

Artikli 4 lõike 1 punktis c nimetatud õhusõidukite käitamisega seotud pilootide puhul võib teises ja kolmandas lõigus kehtestatud nõuete täitmiseks aktsepteerida kolmanda riigi poolt või nimel väljastatud lennunduslube ja tervisetõendeid.

3. Pilootide koolitusorganisatsioonide ja lennundusmeditsiinikeskuste võimet täita oma õigustega seotud kohustusi lubade ja

tervisetõendite väljastamisel tunnustatakse sertifikaadi väljastamisega.

Pilootide koolitusorganisatsioonile või lennundusmeditsiinikeskusele väljastatakse sertifikaat, kui nimetatud institutsioonid vastavad eeskirjadele, mis on kehtestatud III lisas sätestatud asjakohaste oluliste nõuete täitmise tagamiseks.

Sertifikaadile märgitakse sellega antavad õigused.

4. Pilootide koolitamiseks kasutataval lennutreeningseadmel peab olema sertifikaat. Kõnealune sertifikaat väljastatakse, kui on tõendatud, et seade vastab eeskirjadele, mis on kehtestatud III lisas sätestatud asjakohaste oluliste nõuete täitmise tagamiseks.

5. Lennukoolituse või lennutreeningute või pilootide oskuste hindamise eest vastutavatel isikutel ja lennundusarstidel peab olema sellekohane tunnistus. Niisugune tunnistus väljastatakse, kui on tõendatud, et asjaomane isik vastab eeskirjadele, mis on kehtestatud III lisas sätestatud asjakohaste oluliste nõuete täitmise tagamiseks.

Tunnistusele märgitakse sellega antavad õigused.

6. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva artikli vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 65 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. Nende meetmetega määratakse kindlaks eelkõige:

- a) pilootide lennunduslubade eri pädevusastmed ja tervisetõendite kategooriad eri liiki tegevuste sooritamiseks;
- b) lõigetes 2, 3, 4 ja 5 osutatud lennunduslubade, lubadele kantavate pädevusmärgete, tervisetõendite, heakskiitmiste ning sertifikaatide väljastamise, kehtivuse jätkamise, muutmise, piiramise, peatamise või kehtetuks tunnistamise tingimused ning tingimused, millal niisuguseid sertifikaate ja heakskiitmisi ei ole vaja nõuda;
- c) lõigetes 2, 3, 4 ja 5 osutatud lubade, lubadele kantavate pädevusmärgete, tervisetõendite, heakskiitude ja sertifikaatide omanike õigused ja kohustused;
- d) pilootide kehtivate riiklike lennunduslubade ning pardamehaanikute riiklike lubade pilootide lennubadeks konverteerimise tingimused, samuti riiklike tervisetõendite ühiselt tunnustatud tervisetõenditeks konverteerimise tingimused;
- e) piiramata vastavalt artiklile 12 sõlmitud kahepoolsete lepingute sätteid, kolmandate riikide poolt väljastatud lennunduslubade heakskiitmise tingimused;

f) tingimused, millal II lisa punkti a alapunktis ii ning punktides d ja f osutatud õhusõidukite piloodid, juhul kui nimetatud õhusõidukeid kasutatakse ärilise lennutegevuse eesmärgil, vastavad III lisas sätestatud asjakohastele olulistele sätetele.

7. Kui komisjon lõikes 6 nimetatud meetmed vastu võtab, kannab ta eelkõige hoolt, et need kajastaksid pilootide koolituse hetkeseisu, sealhulgas parimaid tavasid ning teaduslikke ja tehnoloogilisi edusamme.

Niisugused meetmed sisaldavad samuti sätteid Chicago konventsiooni alusel nõutavate pilootide kõigi eri liiki selliste lennunduslubade ja pädevusmärgete väljastamise kohta, ning harrastuspilootide lennunduslubade väljastamise kohta, mis hõlmavad mitte-äri tegevust, millesse on kaasatud õhusõidukid, mille sertifitseeritud stardimass on 2 000 kg või alla selle ning mis ei vasta ühelegi artikli 3 punktis j osutatud kriteeriumile.

Artikkel 8

Lennutegevus

1. Artikli 4 lõike 1 punktides b ja c nimetatud õhusõidukite käitamine peab olema kooskõlas IV lisas sätestatud olulistele nõuetega.

2. Kui rakenduseeskirjades ei ole kindlaks määratud teisiti, peavad ärilise lennutegevusega tegelevad ettevõtjad tõendama oma võimet ja vahendeid oma õigustega kaasnevate kohustuste täitmiseks. Neid võimeid ja vahendeid tunnustatakse sertifikaadi väljastamisega. Sertifikaadis sätestatakse ettevõtjale antavad õigused ja lubatud lennutegevuste ulatus.

3. Kui rakenduseeskirjades ei ole sätestatud teisiti, peavad ettevõtjad, kes tegelevad mitteäri tegevusega, käitades keerukaid mootoriga õhusõidukeid, demonstreerima oma võimet ja vahendeid õhusõidukite käitamisega seotud kohustuste täitmiseks.

4. Artikli 4 lõike 1 punktides b ja c nimetatud õhusõidukite käitamisega seotud salongipersonal peab vastama IV lisas sätestatud olulistele nõuetele. Ärilise lennutegevusega seotud isikud peavad omama niisugust tunnistust, mis oli algselt esitatud OPSi 1.1005 III lisa alajao O punktis d vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta määrusele (EÜ) nr 1899/2006, millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3922/91; ⁽¹⁾ niisuguse tunnistuse võivad liikmesriigi diskretsiooniõiguse alusel välja anda sertifitseeritud lennuettevõtjad või koolitusorganisatsioonid.

5. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva artikli vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt

artikli 65 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. Nende meetmetega täpsustatakse eelkõige:

a) õhusõidukite käitamise tingimused vastavalt IV lisas sätestatud olulistele nõuetele;

b) lõikes 2 osutatud sertifikaatide väljastamise, kehtivuse jätkamise, muutmise, piiramise, peatamise või kehtetuks tunnistamise tingimused ja tingimused, mille kohaselt sertifikaat asendatakse ettevõtja võimete ja vahendite deklareerimisega, et kinnitada õhusõiduki käitamisega seotud kohustuste täitmist;

c) sertifikaatide omanike õigused ja kohustused;

d) lõikes 3 osutatud ettevõtjate poolse deklareerimise ja nende üle järelevalve teostamise tingimused ja menetluskord, ja tingimused, mille kohaselt deklareerimine asendatakse ettevõtja võimete ja vahendite tõendamise, et kinnitada õhusõiduki käitamisega seotud kohustuste täitmist;

e) lõikes 4 osutatud salongipersonali tunnistuste väljastamise, kehtivuse jätkamise, muutmise, piiramise, peatamise või kehtetuks tunnistamise tingimused;

f) tingimused, mille korral tuleb ohutuse huvides lennutegevus keelata, seda piirata või seada sellele tingimused;

g) tingimused, millal II lisa punkti a alapunktis ii ning punktides d ja h osutatud õhusõidukite, juhul kui nimetatud õhusõidukeid kasutatakse ärilise lennutegevuse eesmärgil, lennutegevus vastab IV lisas sätestatud asjakohastele olulistele sätetele.

6. Lõikes 5 nimetatud meetmetes:

— kajastatakse teaduse ja tehnika hetkeseisu lennutegevusvaldkonnas ning selle parimaid tavasid;

— määratletakse lennutegevuse eri liigid ning esitatakse seonduvad, lennutegevuse keerukuse ning kaasneva riskiga proportsionaalsed vastavuse demonstreerimise nõuded;

— võetakse arvesse ülemaailmset õhusõidukite kasutamise kogemust ning teaduse ja tehnika arengut;

— lennukitega teostatava ärilise lennutranspordi osas ning ilma et see piiraks eelmist taanet, koostatakse rakenduseeskirjad algselt määruse (EMÜ) nr 3922/91 III lisas sätestatud üldiste tehniliste nõuete ning haldusmenetluste põhjal;

— tuginetakse riskianalüüsile ja järgitakse proportsionaalsust lennutegevuse mahu ja ulatusega;

— võimaldatakse viivitamata reageerida õnnetuste ja tõsiste intsidentide kindlakstehtud põhjustele;

⁽¹⁾ ELT L 377, 27.12.2006, lk 1.

— ei kehtestata artikli 4 lõike 1 punktis c osutatud õhusõidukitele nõudeid, mis ei ole kooskõlas liikmesriikide Rahvusvahelise Tsiivilennunduse Organisatsiooniga (ICAO) seotud kohustustega.

Artikkel 9

Kolmanda riigi ettevõtja kasutatav õhusõiduk lendudel ühendusse, ühenduse piires või ühendusest väljapoole

1. Artikli 4 lõike 1 punktis d nimetatud õhusõiduk, samuti selle meeskond ning lennutegevus peab olema kooskõlas kohaldatavate Rahvusvahelise Tsiivilennunduse Organisatsiooni (ICAO) standarditega. Niisuguste standardite puudumisel peavad nimetatud õhusõidukid ning nende lennutegevus vastama I, III ja IV lisas sätestatud nõuetele, tingimusele, et nimetatud nõuded ei ole vastuolus kolmandate riikide õigustega rahvusvaheliste konventsioonide alusel.

2. Ärilise lennutegevusega tegelevad ettevõtjad, kes kasutavad lõikes 1 nimetatud õhusõidukit, peavad tõendama oma võimet ja vahendeid lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmiseks.

Esimeses lõigus osutatud nõude täitmiseks võib aktsepteerida kolmanda riigi poolt või nimel väljastatud sertifikaate.

Esimeses lõigus osutatud võimeid ja vahendeid tunnustatakse loa väljastamisega. Loas sätestatakse ettevõtjale antavad õigused ja lubatud lennutegevuse ulatus.

3. Ettevõtjatel, kes keerukaid mootoriga õhusõidukeid kasutades tegelevad mitteärilise lennutegevusega, kasutades selleks lõikes 1 osutatud õhusõidukeid, võib nõuda õhusõidukite käitamisega seotud kohustuste täitmiseks vajalike võimete ja vahendite demonstreerimist.

4. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva artikli vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 65 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. Nende meetmetega täpsustatakse eelkõige:

- kuidas võib artikli 4 lõike 1 punktis d nimetatud õhusõidukile, või meeskonnale, millel ei ole standardset ICAO lennukõlblikkussertifikaati või luba, anda loa lendudeks ühendusse, ühenduse piires või ühendusest väljapoole;
- õhusõiduki käitamise tingimused kooskõlas lõike 1 sätetega;
- lõikes 2 nimetatud ettevõtja loa väljastamise, kehtivuse pikendamise, muutmise, piiramise, peatamise või kehtetuks tunnistamise tingimused, võttes arvesse registririigi või lennuettevõtja asukohariigi väljastatud sertifikaadid, ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 2111/2005 ning selle rakenduseeskirjade kohaldamist;

- lubade omanike õigused ja kohustused;
 - lõikes 3 nimetatud ettevõtjate poolse deklareerimise ning nende järelevalve alased tingimused ja menetlused;
 - tingimused, mille korral vastavalt artikli 22 lõikele 1 tuleb ohutuse huvides lennutegevus keelata, seda piirata või seada sellele tingimused.
5. Lõikes 4 nimetatud meetmete vastuvõtmisel kannab komisjon eelkõige hoolt, et:
- kasutatakse vastavalt vajadusele ICAO soovitatavaid headetavade ja suuniste dokumente;
 - ükski tingimus ei ületaks nõudeid artikli 4 lõike 1 punktis b nimetatud õhusõiduki ning niisuguse õhusõiduki kasutava ettevõtja suhtes;
 - kasutatakse vajadusel vastavalt artikli 5 lõikele 5 ja artikli 8 lõikele 5 ette nähtud meetmeid;
 - lubade saamise menetlus oleks kõigil juhtudel lihtne, proportsionaalne, majanduslikult tasuv ja tõhus, võimaldades lennutegevuse keerukusele ning kaasnevale riskile vastavat nõuete ja vastavuse demonstreerimist. Nimetatud menetluse puhul võetakse eelkõige arvesse:
 - ICAO üldise ohutusjärelvalve auditikava tulemusi;
 - õhusõiduki tehnilise kontrolli tulemusel saadud teavet ning välisriikide õhusõidukite perroomikontrolli andmetel põhinevat teavet, ning
 - muud tunnustatud teavet asjaomase ettevõtjaga seotud ohutusaspektide kohta.

Artikkel 10

Järelevalve ja täitmine

1. Liikmesriigid, komisjon ja amet teevad koostööd tagamaks, et mis tahes määruse reguleerimisalasse kuuluv toode, isik või organisatsioon oleks kooskõlas käesoleva määruse sätete ja rakenduseeskirjadega.

2. Lõike 1 rakendamiseks viivad liikmesriigid lisaks nende poolt välja antud sertifikaatide järelevalvele läbi uurimisi, sealhulgas teostavad õhusõidukite tehnilisi kontrole, ning võtavad kõik meetmed, sealhulgas õhusõiduki lendude keelamise, et tõkestada rikkumise jätkumist.

3. Lõike 1 rakendamiseks viib amet läbi uurimisi vastavalt artikli 24 lõikele 2 ja artiklile 55.

4. Pädevatel asutustel asjaomase täitemenetluse hõlbustamiseks vahetavad liikmesriigid, komisjon ja amet teavet tuvastatud rikkumiste kohta.

5. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva artikli vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 65 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. Nende meetmetega täpsustatakse eelkõige:

- a) teabe kogumise, vahetamise ja levitamise tingimused;
- b) tingimused õhusõidukite (sealhulgas regulaarse) tehnilise kontrolli teostamiseks;
- c) tingimused käesolevale määrusele ja selle rakenduseeskirjadele mittevastavate õhusõidukite lendude keelamiseks.

Artikkel 11

Sertifikaatide tunnustamine

1. Käesoleva määruse kohaselt välja antud sertifikaate tunnustavad liikmesriigid täiendavate tehniliste tingimuste või hindamiseta. Kui esialgsel tunnustamisel on konkreetne eesmärk või eesmärgid, kehtivad hilisemad tunnustamised üksnes sama eesmärgi või samade eesmärkide osas.

2. Komisjon võib kas oma initsiatiivil või liikmesriikide või ameti taotlusel algatada artikli 65 lõikes 7 osutatud menetluse, et otsustada, kas vastavalt käesolevale määrusele välja antud sertifikaat vastab täielikult käesolevale määrusele ja selle rakenduseeskirjadele.

Mittevastavuse või ebapiisava vastavuse korral nõuab komisjon, et sertifikaadi väljaandja võtaks asjaomased parandus- ja kaitsemeetmed, näiteks piiraks või peataks sertifikaadi kasutamise. Lisaks sellele lõpeb sertifikaadi suhtes lõike 1 sätete kohaldamine alates komisjoni asjaomase otsusest liikmesriikidele teatamise kuupäevast.

3. Kui komisjonil on piisavalt tõendeid, et väljaandja on seoses sertifikaadi mittevastavuse või ebapiisava vastavusega vastu võtnud lõikes 2 osutatud asjakohase parandusmeetme ning kaitsemeetmete võtmine ei ole enam vajalik, otsustab komisjon, et kõnealusele sertifikaadile kohaldatakse taas lõike 1 sätteid. Nimetatud sätteid kohaldatakse alates sellest otsusest liikmesriikidele teatamise kuupäevast.

4. Artikli 5 lõikes 5, artikli 7 lõikes 6 ning artikli 9 lõikes 4 nimetatud meetmete vastuvõtmiseni ning ilma, et see piiraks artikli 69 lõike 4 kohaldamist, võib sertifikaate, mida käesoleva määruse kohaselt välja anda ei saa, anda välja kehtivate siseriiklike õigusaktide alusel.

5. Artikli 8 lõikes 5 nimetatud meetmete vastuvõtmiseni ning ilma et see piiraks artikli 69 lõike 4 kohaldamist, võib sertifikaate, mida käesoleva määruse kohaselt välja anda ei saa, anda välja kehtivate siseriiklike õigusaktide alusel või vajaduse korral määruse (EMÜ) nr 3922/91 asjakohaste nõuete alusel.

6. Käesoleva artikli sätteid ei piira määruse (EÜ) nr 2111/2005 ja selle rakenduseeskirjade kohaldamist.

Artikkel 12

Kolmandate riikide sertifikaatide tunnustamine

1. Erandina käesoleva määruse sätetest ning selle rakenduseeskirjadest võivad amet või liikmesriikide lennundusametid sertifikaate välja anda kolmanda riigi lennundusameti poolt välja antud sertifikaadi alusel vastavalt ühenduse ning asjaomase kolmanda riigi vaheliste tunnustamislepingute sätetele.

2. a) Ühendusega sõlmitud lepingu puudumisel võib liikmesriik või amet sertifikaate välja anda kolmanda riigi pädeva asutuse välja antud sertifikaatide alusel, kohaldades selle liikmesriigi ja asjassepuutuva kolmanda riigi vahel enne käesoleva määruse vastavate sätete jõustumist sõlmitud lepingut ning teavitades sellest komisjoni ja teisi liikmesriike. Nimetatud sertifikaate võib ühe liikmesriigi ning asjassepuutuva kolmanda riigi vahelise lepingu alusel mis tahes liikmesriigi nimel välja anda ka Euroopa Lennundusohutusamet.

b) Kui komisjoni leiab, et:

— liikmesriigi ja kolmanda riigi vahelise lepingu sätteid ei suudaks tagada käesoleva määrusega või selle rakenduseeskirjadega ettenähtud ohutustaset, ja/või

— nimetatud leping tooks kaasa oluliste ohutusega seotud põhjusteta diskrimineerimise liikmesriikide vahel või on vastuolus ühenduse välispoliitikaga kolmanda riigi suhtes,

võib ta artikli 65 lõikega 2 ettenähtud korras nõuda asjassepuutuvalt liikmesriigilt lepingu muutmist, selle kohaldamise peatamist või sellest loobumist kooskõlas asutamislepingu artikliga 307.

c) Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid loobumaks pärast ühenduse ja asjassepuutuva kolmanda riigi vahel lepingu sõlmimist niipea kui võimalik lepingutest, mis reguleerivad eespool nimetatud lepinguga hõlmatud valdkondi.

*Artikkel 13***Kvalifitseeritud üksused**

Kvalifitseeritud üksusele konkreetse sertifitseerimisega seotud ülesande andmisel tagavad amet ja asjaomane riiklik lennuamet, et niisugune üksus vastab V lisas sätestatud tingimustele.

*Artikkel 14***Paindlikkust käsitlevad sätted**

1. Käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade sätted ei takista liikmesriike viivitamata reageerimast käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluva toote, isiku või organisatsiooniga seotud ohutusküsimusele.

Liikmesriik teatab viivitamata ametile, komisjonile ja teistele liikmesriikidele võetud meetmetest ja nende põhjustest.

2. a) Amet hindab, kas ohutusküsimust saab käsitleda talle vastavalt artikli 18 punktile d antud volituste raames. Sellisel juhul võtab ta asjakohased otsused vastu ühe kuu jooksul alates lõikes 1 nimetatud teatamisest.

b) Kui amet leiab, et ohutusküsimust ei saa käsitleda punkti a kohaselt, annab ta kõnealuses punktis osutatud ajavahemiku jooksul vastavalt artikli 18 punktile b välja soovitus selle kohta, kas käesolevat määrust või selle rakenduseeskirju peaks muutma ning kas teatatud meetmed tuleks peatada või peaks nende rakendamist jätkama.

3. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, seda muu hulgas täiendades, ning mis on seotud sellega, kas ebapiisav ohutustase või käesoleva määruse või selle rakenduseeskirjade puudulikkus õigustavad lõike 1 kohaselt algatatud muutmise või meetmete võtmise jätkamist, võetakse vastu vastavalt artikli 65 lõikes 6 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. Sellisel juhul peavad asjakohaselt meetmeid rakendama kõik liikmesriigid ning niisuguste meetmete suhtes kohaldatakse artikli 11 sätteid. Kui meetmed leitakse olevat põhjendamatu, siis asjaomane liikmesriik tühistab need.

4. Liikmesriik võib teha erandeid käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjadega ette nähtud olulistest nõuetest ettenägematutes kiireloomulistes olukordades või seoses ajaliselt piiratud tegutsemisvajadustega, kui sellega ei kahjustata ohutustaset. Kõikidest sellistest eranditest teavitatakse ametit, komisjoni ja teisi liikmesriike niipea, kui need korduvad või hõlmavad enam kui kahekuulist ajavahemikku.

5. Amet hindab, kas liikmesriigi poolt teatatud erandid on kohaldatavatest ühenduse sätetest leebemad, ning väljastab ühe kuu jooksul alates niisuguse teate saamisest soovitus vastavalt artikli 18 punktile b selle kohta, kas nimetatud erandid on käesoleva määruse üldiste ohutuseemärkide ja kõikide muude ühenduse õiguse sätetega kooskõlas.

Kui erand ei ole kooskõlas käesoleva määruse üldiste ohutuseemärkide või kõikide muude ühenduse õiguse sätetega, teeb komisjon artikli 65 lõikes 7 osutatud korras otsuse erandit mitte lubada. Sel juhul tühistab liikmesriik asjaomase erandi.

6. Kui käesoleva määruse rakenduseeskirjade kohaldamisega saavutatava ohutustasemega võrdselt ohutustasemeni on võimalik jõuda muude vahenditega, võib liikmesriik, hoidudes diskrimineerimisest riikkondsuse alusel, anda loa nendest rakenduseeskirjadest kõrvale kalduda.

Sellistel juhtudel teavitab asjaomane liikmesriik ametit ja komisjoni oma kavatsusest anda selline luba ning esitab põhjused, mis tõendavad vajadust asjaomasest eeskirjast kõrvale kalduda, ning tingimused, mis on kehtestatud samaväärselt ohutustaseme saavutamiseks.

7. Vastavalt artikli 18 punktile b avaldab amet kahe kuu jooksul pärast lõike 6 kohast teavitamist soovitus selle kohta, kas vastavalt lõikele 6 kavandatav luba vastab selles lõikes sätestatud tingimustele.

Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda, ning mis on seotud sellega, kas kavandatava loa tohib anda või peab selle tagasi lükkama, võetakse vastu vastavalt artikli 65 lõikes 6 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele ühe kuu jooksul pärast ameti soovitus saamist. Sellisel juhul teavitab komisjon oma otsusest kõiki liikmesriike, kel on samuti õigus seda meetet rakendada. Kõnealuse meetme suhtes kohaldatakse artikli 15 sätteid.

*Artikkel 15***Infovõrk**

1. Komisjon, amet ja siseriiklikud lennuametid vahetavad igasugust neile kättesaadavat infot, mis seondub käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade kohaldamisega. Nimetatud infole on ligipääs tsiviillennundusõnnetuste ja -intsidentide uurimise või analüüsiga tegelevatel üksustel.

2. Olenemata määrusega (EÜ) nr 1049/2001 ette nähtud üldsuse õigusest komisjoni dokumentidele juurde pääseda võtab komisjon artikli 65 lõikes 3 sätestatud korras vastu meetmed käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud info omaalgatuslikuks edastamiseks huvitatud isikutele. Meetmed võivad olla üldised või konkreetsetele isikutele suunatud ning nende aluseks on vajadus:

- a) anda isikutele ja organisatsioonidele infot, mida nad vajavad lennuohutuse parandamiseks;
- b) edastada üksnes infot, mis on kasutajatele tingimata vajalik, et tagada nimetatud info nõuetekohane konfidentsiaalsus.

3. Siseriiklikud lennuametid võtavad vastavalt siseriiklikele õigusaktidele vajalikke meetmeid lõike 1 kohaselt saadud info nõuetekohase konfidentsiaalsuse tagamiseks.

4. Üldsuse teavitamiseks üldisest ohutustasemest avaldab amet igal aastal ohutusaruande. Alates artikli 10 lõikes 5 nimetatud meetmete jõustumisest peab see aruanne sisaldama kogu artikli 10 kohaselt saadud teabe analüüsi. See analüüs peab olema lihtne ja hõlpsasti arusaadav ning näitama, kas ohuriskid on suurenenud. Analüüsis ei avaldata teabe allikat.

Artikkel 16

Teabeallikate kaitse

1. Kui füüsiline isik on esitanud komisjonile või ametile vabatahtlikult artikli 15 lõikes 1 osutatud teabe, ei avaldata selle teabe allikat. Kui teave on esitatud riiklikule ametile, kaitstakse niisugust teavet riiklike õigusaktide kohaselt.

2. Ilma et see piiraks karistusõiguse sätete kohaldamist, hoiduvad liikmesriigid menetluse alustamisest ettekatvamatute või tahtmatute seaduserikkumiste suhtes, mis on neile teatavaks saanud ainult tänu nendest teatamisele käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade kohaselt.

See reegel ei kehti raske hooletuse korral.

3. Ilma et see piiraks karistusõiguse sätete kohaldamist ning siseriikliku õiguse ja tavadega määratletud korras tagavad liikmesriigid, et oleks välistatud töandja eelarvamusega suhtumine nendesse töötajatesse, kes esitavad teavet käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade kohaldamiseks.

See reegel ei kehti raske hooletuse korral.

4. Käesolevat artiklit kohaldatakse, ilma et see piiraks siseriiklike nõuete kohaldamist, mis käsitlevad õigusasutuste juurdepääsu teabele.

III PEATÜKK

EUROOPA LENNUNDUSOHUTUSAMET

I OSA

Ülesanded

Artikkel 17

Ameti asutamine ja ülesanded

1. Käesoleva määruse rakendamiseks asutatakse Euroopa Lennundusohutusamet.

2. Tsiivilennundusohutuse nõuetekohase funktsioneerimise ja arengu tagamiseks täidab amet järgmisi ülesandeid:

- a) täidab kõik ülesanded ning kujundab välja arvamused artikli 1 lõikega 1 hõlmatud valdkondades;
- b) abistab komisjoni käesoleva määruse rakendamiseks võetavate meetmete ettevalmistamisel. Kui need meetmed hõlmavad tehnilisi eeskirju ning eelkõige ehituse, konstrueerimise ja kasutamisega seotud norme, ei tohi komisjon ametiga eelnevalt kooskõlastamata nende sisu muuta. Amet osutab komisjonile ka tema ülesannete täitmiseks vajalikku tehnilist, teadus- ja haldusabi;
- c) võtab vajalikke meetmeid talle käesoleva määruse või teiste ühenduse õigusaktidega antud volituste piires;
- d) teostab oma ülesannete täitmiseks vajalikke kontrole ja uurimisi;
- e) täidab oma pädevusalas liikmesriikide nimel funktsioone ja ülesandeid, mis on neile pandud kehtivate rahvusvaheliste konventsioonide, eelkõige Chicago konventsiooniga.

Artikkel 18

Ameti meetmed

Vajaduse korral võtab amet järgmisi meetmeid:

- a) annab välja komisjonile adresseeritud arvamusi;
- b) annab komisjonile soovitusi artikli 14 kohaldamiseks;

- c) annab välja sertifitseerimistingimusi, sealhulgas lennukõlblikkuse tingimusi ja aktsepteeritavaid nõuete täitmise menetlusi ning mis tahes juhismaterjali käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade täitmiseks;
- d) võtab vastu artiklite 20, 21, 22, 23, 54 ja 55 täitmiseks vajalikke otsuseid;
- e) avaldab aruanded pärast artikli 24 lõike 1 ja artikli 54 kohaste standardimiskontrollide läbiviimist.

Artikkel 19

Arvamused, sertifitseerimistingimused ja juhismaterjal

1. Et aidata komisjonil ette valmistada Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatavaid ettepanekuid põhiprintsiipide, kohaldatavuse ja oluliste nõuete kohta ning vastu võtta rakenduseeskirju, koostab amet nende projektid. Amet esitab need projektid arvamustena komisjonile.

2. Kooskõlas artikliga 52 ning komisjoni poolt vastu võetud rakenduseeskirjadega töötab amet välja:

- a) sertifitseerimistingimused, sealhulgas lennukõlblikkuse tingimused ning nende täitmise vastuvõetavad viisid, ning
- b) juhismaterjali

kasutamiseks sertifitseerimismenetluses.

Nimetatud dokumendid peavad kajastama asjaomaste valdkondade tehnika taset ja häid tavasid ning neid tuleb ajakohastada ülemaailmseid õhusõidukite kasutamise kogemusi ning teaduse ja tehnika arengut arvesse võttes.

Artikkel 20

Lennukõlblikkuse ja keskkonnaohutuse sertifitseerimine

1. Artikli 4 lõike 1 punktides a ja b nimetatud toodete, osade ja seadmete puhul teostab amet vajaduse korral ning vastavalt Chicago konventsiooni või selle lisade sätetele liikmesriikide nimel konstrueerimis-, tootja- või registreerimisriigi funktsioone ja ülesandeid, mis on seotud konstruktsioonitüübi heakskiitmisega. Selleks teeb ta eelkõige järgmist:

- a) kehtestab iga toote osas, mille puhul on vaja tüübikinnitustõendit või tüübikinnitustõendi muutmist, tüübisertifitseerimise alused ning teeb need teatavaks. Sertifitseerimise alused hõlmavad kehtivaid lennukõlblikkuseeskirju, sätteid, mille osas on tunnustatud võrdväärset ohutustaset ning eriotstarbelisi üksikasjalikke tehnopeetsifikaate, mis on vajalikud juhul, kui konkreetse toote konstruktsiooni

eripärad või kasutuskogemus näitavad, et mõni lennukõlblikkuseeskirjade säte ei ole oluliste nõuete täitmise tagamiseks sobilik või piisav;

- b) kehtestab iga toote osas, mille puhul on vaja piiratud lennukõlblikkussertifikaati, konkreetseid lennukõlblikkustingimused ning teeb need teatavaks;
- c) kehtestab iga osa või seadme osas, millele sertifikaati taotletakse, üksikasjalikud lennukõlblikkustingimused ning teeb need teatavaks;
- d) kehtestab iga toote osas, millele on vastavalt artiklile 6 vaja keskkonnasertifikaati, asjakohased keskkonnanõuded ning teeb need teatavaks;
- e) teostab ise või riiklike lennuametite või kvalifitseeritud üksuste kaudu toodete, osade ja seadmete sertifitseerimisega seotud uurimisi;
- f) annab välja asjakohaseid tüübisertifikaate või seonduvaid muudatusi;
- g) annab välja osade ja seadmete sertifikaate;
- h) annab välja asjakohaseid keskkonnasertifikaate;
- i) muudab, peatab või tühistab asjassepuutuva sertifikaadi, kui tingimused, mille alusel see väljastati, ei ole enam täidetud või kui juriidilisest või füüsilisest isikust sertifikaadiomanik ei täida talle käesoleva määruse või selle rakenduseeskirjadega pandud kohustusi;
- j) tagab tema järelevalve all olevate toodete, osade ja seadmetega seotud jätkuva lennukõlblikkuse, sealhulgas viivitamatu reageerimise igale ohutusprobleemile ning asjakohase kohustusliku teabe väljaandmise ja levitamise;
- k) kehtestab artikli 5 lõike 4 punkti a järgimiseks lennukõlblikkusstandardid ja korra õhusõidukile, mille lennuks taotletakse lennuluha;
- l) väljastab sertifitseerimise eesmärgil ameti kontrolli all lennuload õhusõidukile kokkuleppel liikmesriigiga, kus õhusõiduk on registreeritud või kus seda soovitakse registreerida.
2. Organisatsioonide puhul teeb amet eelkõige järgmist:
- a) viib ise või siseriiklike lennuametite või kvalifitseeritud üksuste kaudu läbi sertifitseeritavate organisatsioonide kontrollid ja auditeid;

- b) annab välja ja uuendab sertifikaate:
- i) projekteerimisorganisatsioonide või
 - ii) kui asjaomane liikmesriik seda nõuab, siis liikmesriikide territooriumil asuvate tootjaorganisatsioonide, või
 - iii) väljaspool liikmesriike asuvate tootja- ja hooldusorganisatsioonide sertifikaate;
- c) muudab, piirab, peatab või tühistab asjaomase sertifikaadi, kui tingimused, mille alusel see väljastati, ei ole enam täidetud või kui asjaomane organisatsioon ei täida talle käesoleva määruse või selle rakenduseeskirjadega pandud kohustusi.

Artikkel 22

Lennutegevusega tegelevate ettevõtjate sertifitseerimine

1. Amet reageerib viivitamatult igale lennuohutust kahjustavale probleemile, määrates kindlaks parandusmeetmed ning levitades asjakohast teavet, sealhulgas liikmesriikidele.

2. Seoses lennuaja piirangutega:

a) amet väljastab kohaldatavad sertifitseerimisnõuded, et tagada vastavus olulistele nõuetele ja vajaduse korral asjakohastele rakenduseeskirjadele. Algselt sisaldavad rakenduseeskirjad kõiki määruse (EMÜ) nr 3922/91 III lisa Q alajao sisulisi sätteid, võttes arvesse viimaseid teaduse ja tehnika alaseid tõendeid;

b) liikmesriik võib heaks kiita individuaalsed lennuaja spetsifikatsiooniskeemid, mis erinevad punktis a osutatud sertifitseerimisnõuetest. Sellisel juhul teavitab asjaomane liikmesriik ametit, komisjoni ning teisi liikmesriike kavatsusest kiita niisugune individuaalne skeem heaks;

c) pärast teavitamist teostab amet ühe kuu jooksul individuaalse skeemi hindamise, tuginedes teadus- ja meditsiinilisele hinnangule. Asjaomane liikmesriik võib seejärel anda heakskiidu vastavalt teavitusele, välja arvatud juhul, kui amet on nimetatud liikmesriigiga skeemi arutanud ja teinud ettepanekuid selle muutmiseks. Kui liikmesriik muudatus-ega nõustub, võib ta anda sellekohase heakskiidu;

d) ettenägematutes kiireloomulistes olukordades või seoses ajaliselt piiratud ühekordse tegetsemisvajadusega võib sertifitseerimistingimuste erandeid kohaldada ajutiselt kuni ametilt arvamuse saamiseni;

e) kui liikmesriik ei nõustu ameti poolt individuaalse skeemi osas tehtud järeldustega, edastab ta küsimuse komisjonile, kes otsustab artikli 65 lõikes 3 osutatud korra kohaselt, kas nimetatud skeem vastab käesoleva määruse ohutusnõuetele;

Artikkel 21

Pilootide sertifitseerimine

1. Artikli 7 lõikes 1 osutatud personali ja organisatsioonide suhtes täidab amet järgmisi ülesandeid:

a) viib ise või siseriiklike lennuametite või kvalifitseeritud üksuste kaudu läbi sertifitseeritavate organisatsioonide ning vajadusel nende töötajate uurimisi ja auditeid;

b) annab välja ja uuendab väljaspool liikmesriikide territooriumi paiknevate pilootide koolitusega tegelevate organisatsioonide ja lennundusmeditsiinikeskuste ning vajadusel nende töötajate sertifikaate;

c) muudab, piirab, peatab või tunnistab kehtetuks asjaomase sertifikaadi, kui tingimused, mille alusel see väljastati, ei ole enam täidetud, või kui sertifikaati omav juriidiline või füüsiline isik ei täida enam talle käesoleva määruse või selle rakenduseeskirjadega pandud kohustusi.

2. Artikli 7 lõikes 1 osutatud lennutreeningseadmete suhtes täidab amet järgmisi ülesandeid:

a) viib ise või siseriiklike lennuametite või kvalifitseeritud üksuste abil läbi nende seadmete tehnilist kontrolli, mida ta sertifitseerib;

b) annab välja ja uuendab sertifikaate:

i) lennutreeningseadmetele, mida kasutavad ameti poolt sertifitseeritud koolitusorganisatsioonid, või

ii) liikmesriikide territooriumidel asuvatele lennutreeningseadmetele, kui asjaomane liikmesriik seda taotleb;

- f) nende individuaalsete skeemide sisu, mis on ametile vastuvõetavad, või mille suhtes komisjon on teinud vastavalt punktile e positiivse otsuse, avaldatakse.

Artikkel 23

Kolmanda riigi ettevõtjad

1. Artikli 4 lõike 1 punktis d osutatud ärilise lennutegevusega tegelevate ettevõtjate suhtes täidab amet järgmisi ülesandeid:

- a) viib ise või siseriiklike lennuametite või kvalifitseeritud üksuste kaudu läbi uurimisi ja auditeid;
- b) annab välja ja uuendab artikli 9 lõikes 2 nimetatud lube, välja arvatud juhul, kui liikmesriik täidab nende ettevõtjate suhtes käitajariigi ülesandeid;
- c) muudab, piirab, peatab või tunnistab kehtetuks loa, kui tingimused, mille alusel see väljastati, ei ole enam täidetud, või kui asjaomane organisatsioon ei täida enam talle käesoleva määruse või selle rakenduseeskirjadega pandud kohustusi.

2. Artikli 4 lõike 1 punktis d osutatud ettevõtjate suhtes, kes ei ole seotud ärilise lennutegevusega, täidab amet järgmisi ülesandeid:

- a) võtab vastu artikli 9 lõikes 3 nimetatud tõendeid ning
- b) teostab ise või siseriiklike lennuametite või kvalifitseeritud üksuste abil järelevalvet nende ettevõtjate üle, kellelt ta on saanud tõendid.

3. Annab välja artikli 4 lõike 1 punktis d nimetatud õhusõidukite lube vastavalt artikli 9 lõike 4 punktile a.

Artikkel 24

Normide kohaldamise järelevalve

1. Amet teostab standardimiskontrolle artikli 1 lõikega 1 hõlmatud valdkondades, et teostada järelevalvet käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade kohaldamise üle pädevate riiklike asutuste poolt, ning esitab komisjonile aruande.

2. Amet viib läbi ettevõtete uurimisi, et teostada järelevalvet käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade kohaldamise üle.

3. Amet hindab käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade kohaldamise mõju, pidades silmas artikliga 2 ette nähtud eesmärke.

4. Ametiga konsulteeritakse ning ta annab komisjonile soovitusi artikli 14 rakendamise kohta.

5. Ameti töömeetodeid lõigetes 1, 3 ja 4 osutatud ülesannete täitmisel reguleeritakse artikli 65 lõikes 2 sätestatud korras, võttes arvesse artiklitega 52 ja 53 ette nähtud põhimõtteid.

Artikkel 25

Trahvid ja karistusmaksed

1. Ilma et see piiraks artiklite 20 ja 55 kohaldamist, võib komisjon ameti taotlusel:

- a) käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade tahtliku või hooletusest tingitud rikkumise korral määrata trahve isikutele ja ettevõtjatele, kellele amet on sertifikaadi välja andnud;
- b) määrata isikutele ja ettevõtjatele, kellele amet on sertifikaadi välja andnud, alates otsuses määratud kuupäevast arvestatavaid karistusmaksed, et sundida nimetatud isikuid ja ettevõtjaid käesolevat määrust ja selle rakenduseeskirju täitma.

2. Lõikes 1 osutatud trahvid ja karistusmaksed on hoiatavad ning proportsionaalsed nii juhtumi tõsiduse kui ka asjaomase organisatsiooni tegeliku majandusliku suutlikkuse suhtes ning nende puhul võetakse eelkõige arvesse ohu ulatust. Trahvide suurus ei tohi ületada 4 % sertifikaadi omaniku aastasest sissetulekust või käibest. Karistusmaksete suurus ei tohi ületada 2,5 % sertifikaadi omaniku keskmisest päevasest sissetulekust või käibest.

3. Komisjon võtab artikli 65 lõikes 3 sätestatud korras vastu käesoleva artikli üksikasjalikud rakenduseeskirjad. Eeskirjades sätestatakse eelkõige:

- a) üksikasjalikud kriteeriumid trahvi või karistusmaks suuruse määramiseks ning
- b) uurimismenetlused, mis on seotud meetmete ja teavitamisega, aga ka töökord otsuste tegemiseks, mille hulka kuuluvad kaitseõiguse sätted, juurdepääs andmetele, seadusjärgsele esindamisele, konfidentsiaalsuse ja ajalised sätted ning trahvide ja karistusmaksete määramine ja kogumine.

4. Euroopa Ühenduste Kohtul on täielik pädevus läbi vaadata otsused, millega komisjon on määranud trahvid või karistusmaksed. Euroopa Kohus võib määratud trahvi või karistusmaksed tühistada, seda vähendada või suurendada.

5. Lõike 1 kohaselt langetatud otsused ei ole oma olemuselt karistusõiguslikud.

Artikkel 26

Uuringud

1. Ilma et see mõjutaks ühenduse õigusaktide kohaldamist, võib amet korraldada ja rahastada uuringuid, kuiivõrd need on rangelt seotud tema pädevusalasse kuuluva tegevuse edendamisega.

2. Amet kooskõlastab oma uurimis- ja arendustegevuse komisjoni ja liikmesriikide uurimis- ja arendustegevusega, et tagada poliitika ja meetmete vastastikune kooskõlastatus.

3. Ameti rahastatud uuringute tulemused avaldatakse, kui amet ei klassifitseeri neid konfidentsiaalsetena.

Artikkel 27

Rahvusvahelised suhted

1. Amet abistab komisjoni ja liikmesriike suhetes kolmandate riikidega vastavalt asjakohastele ühenduse õigusaktidele. Eelkõige aitab ta eeskirjade ühtlustamisel ja eeskirjade rahuldavat kohaldamist kinnitavate heakskiitude vastastikusel tunnustamisel.

2. Amet võib käesoleva määrusega hõlmatud küsimustes teha koostööd kolmandate riikide lennuametite ja pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega nende kokkulepitud töökorra raames ning vastavalt asutamislepingu asjakohastele sätetele. Komisjon peab asjaomase töökorra eelnevalt heaks kiitma.

3. Amet aitab liikmesriikidel kinni pidada nende rahvusvahelistest kohustustest, eelkõige Chicago konventsiooniga ettenähtud kohustustest.

II OSA

Sisemine struktuur

Artikkel 28

Õiguslik seisund, asukoht, kohalikud kontorid

1. Amet on ühenduse asutus. Amet on juriidiline isik.

2. Ametil on igas liikmesriigis kõige laialdasem õigus- ja teovõime, mis vastavalt selle riigi õigusaktidele on juriidilistel isikutel. Eelkõige võib amet omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisasju ning olla kohtus menetlusosaliseks.

3. Amet võib asutada kohalikke kontoreid liikmesriikides, kui viimased selleks nõusoleku annavad.

4. Ametit esindab tegevdirektor.

Artikkel 29

Personal

1. Ameti töötajate suhtes kohaldatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirju, Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimusi ning Euroopa ühenduste institutsioonide poolt kõnealuste personalieeskirjade ja teenistustingimuste kohaldamiseks ühiselt vastuvõetud eeskirju, ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 39 kohaldamist apellatsiooninõukogu liikmete suhtes.

2. Ilma et see piiraks artikli 42 kohaldamist, kasutab amet oma töötajate suhtes neid volitusi, mis on antud ametisse nimetavale ametiisikule personalieeskirjadega ja teenistustingimustega.

3. Ameti personali hulka kuulub rangelt piiratud arv ametiisikuid, kelle on komisjon või liikmesriigid juhtimisülesannete täitmiseks ametisse määranud või volitanud. Ülejäänud personal koosneb muudest töötajatest, kelle agentuur vastavalt oma vajadustele teenistusse võtab.

Artikkel 30

Privileegid ja immuuniteedid

Ameti suhtes kohaldatakse Euroopa ühenduste privileegide ja immuuniteedide protokoll, mis on lisatud Euroopa Ühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingutele.

Artikkel 31

Vastutus

1. Ameti lepingujärgset vastutust reguleerib vastava lepingu suhtes kohaldatav õigus.

2. Otsuste tegemine vastavalt ameti sõlmitud lepingus sisalduva võivale vahekohtuklauslile kuulub Euroopa Ühenduste Kohtu pädevusse.

3. Lepinguvälise vastutuse korral hüvitab amet kõik oma teenistuste või oma teenistujate poolt ametiülesannete täitmisel tekitatud kahjud vastavalt liikmesriikide õigusaktide ühisele üldprintsipidele.

4. Lõikes 3 osutatud kahju hüvitamisega seotud vaidluste lahendamine kuulub Euroopa Ühenduste Kohtu pädevusse.

5. Teenistujate isiklikku vastutust ameti ees reguleerivad personalieeskirjad või teenistujate suhtes kohaldatavad teenistustingimuste sätted.

Artikkel 32

Dokumentide avaldamine

1. Ilma et see mõjutaks asutamislepingu artikli 290 alusel vastu võetud otsuseid, avaldatakse kõikides ühenduse ametlikes keeltes järgmised dokumendid:

- a) artikli 15 lõikes 4 nimetatud ohutusaruanne;
 - b) komisjonile artikli 19 lõike 1 alusel esitatud arvamused;
 - c) iga-aastane üldaruanne ja töökava, millele on viidatud vastavalt artikli 33 lõike 2 punktides b ja c.
2. Ameti toimimiseks vajalikke tõlketeenuseid osutab Euroopa Liidu asutuste tõlkekeskus.

Artikkel 33

Haldusnõukogu volitused

1. Ametil on haldusnõukogu.
2. Haldusnõukogu:
 - a) nimetab tegevdirectori ja tegevdirectori ettepaneku alusel direktorid vastavalt artiklile 39;
 - b) võtab vastu ameti üldise aastaaruande ja edastab selle hiljemalt 15. juuniks Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile, kontrollkojale ja liikmesriikidele; edastab ameti nimel igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule (edaspidi „eelarvapädevad institutsioonid”) hindamismenetluste tulemuse seisukohast mis tahes olulise teabe, eelkõige teabe, mis on seotud ameti ülesannete muutumisest tulenevate mõjude või tagajärgedega;
 - c) võtab pärast komisjonilt arvamuse saamist iga aasta 30. septembriks vastu ameti järgmise aasta töökava ning saadab selle Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja liikmesriikidele; töökava võetakse vastu olenemata ühenduse iga-aastasest eelarvemenetlusest ning ühenduse õigusloomekavast asjassepuutuvates lennundusohutuse valdkondades; komisjoni arvamus lisatakse töökavale;
 - d) võtab kokkuleppel komisjoniga vastu sertifitseerimisülesannete andmise juhised siseriiklikele lennuametitele ja kvalifitseeritud üksustele;

- e) kehtestab korra, mille alusel tegevdirector teeb artiklites 52 ja 53 nimetatud otsuseid;
- f) täidab ameti eelarvega seotud ülesandeid vastavalt artiklitele 59, 60 ja 63;
- g) nimetab apellatsiooninõukogu liikmed vastavalt artiklile 41;
- h) teostab distsiplinaarvõimu tegevdirectori üle ja kokkuleppel tegevdirectoriga direktorite üle;
- i) esitab oma arvamuse artikli 64 lõikes 1 osutatud meetmetega seotud lõivude ja tasude kohta;
- j) kehtestab oma töökorra;
- k) otsustab ameti keelekorralduse üle;
- l) täiendab vajaduse korral artikli 32 lõikes 1 osutatud dokumentide nimekirja;
- m) kehtestab ameti organisatsioonilise struktuuri ning võtab vastu ameti personalipoliitika.

3. Haldusnõukogu võib nõustada tegevdirectorit kõikides rangelt lennuohutuse strateegilise arenguga, kaasa arvatud artiklis 26 määratletud uuringutega seotud küsimustes.

4. Haldusnõukogu loob huvitatud isikutest koosneva nõuandeorgani, kellega ta konsulteerib enne otsuste tegemist lõike 2 punktides c, e, f ja i nimetatud valdkondades. Haldusnõukogu võib otsustada nõuandeorganiga konsulteerida ka lõigetes 2 ja 3 nimetatud küsimustes. Nõuandeorgani arvamus ei ole haldusnõukogu jaoks siduv.

5. Haldusnõukogu võib moodustada töörühmi talle pandud kohustuste, sealhulgas oma otsuste ettevalmistamise ning nende rakendamise järelevalve täitmiseks.

Artikkel 34

Haldusnõukogu koosseis

1. Haldusnõukogusse kuulub üks esindaja igast liikmesriigist ja üks komisjoni esindaja. Liikmed valitakse tsiviillennunduse alal omandatud tunnustatud kogemuste ja alaga seotuse, juhi võimete ja asjatundlikkuse alusel, mida kasutatakse käesoleva määruse eesmärkide edendamiseks. Euroopa Parlamendi pädevale komisjonile edastatakse täielik asjakohane teave.

Iga liikmesriik nimetab haldusnõukogu liikme ning asendaja, kes esindab liiget tema puudumise korral. Ka komisjon nimetab oma esindaja ja tema asendaja. Ametiaeg on viis aastat. Ametiaega võib pikendada.

2. Vajadusel kehtestatakse kolmandate Euroopa riikide esindajate osalemise kord ja tingimused artikliga 66 ettenähtud korras.

3. Artikli 33 lõikes 4 osutatud nõuandeorgan nimetab neli oma liiget, kes osalevad haldusnõukogus vaatlajatena. Nad esindavad võimalikult laialdaselt nimetatud nõuandvas organis esindatud erinevaid vaateid. Nende ametiaeg on kolmkümmend kuud; sama isiku võib ametiaja lõppemisel ühe korra ametisse tagasi nimetada.

Artikkel 35

Haldusnõukogu esimees

1. Haldusnõukogu liikmed valivad enda hulgast esimehe ja aseesimehe. Aseesimees asendab esimeest *ex officio* juhul, kui esimehel ei ole võimalik oma kohustusi täita.

2. Esimehe ja aseesimehe ametiaeg lõpeb koos liikmelisuse lõppemisega haldusnõukogus. Kui eelmainitust ei tulene teisiti, on esimehe ja aseesimehe ametiaeg kolm aastat. Sama isiku võib ametiaja lõppemisel ühe korra ametisse tagasi nimetada.

Artikkel 36

Koosolekud

1. Haldusnõukogu koosolekud kutsuvad kokku esimees.

2. Ameti tegevdirektor osaleb aruteludes.

3. Haldusnõukogu tuleb korralisteks koosolekuteks kokku vähemalt kaks korda aastas. Lisaks tuleb ta kokku esimehe kutsel või vähemalt ühe kolmandiku liikmete taotlusel.

4. Haldusnõukogu võib koosolekutele vaatljaks kutsuda iga isiku, kelle arvamusel võib olla tähtsust.

5. Haldusnõukogu liikmed võivad kasutada nõustajate või ekspertide abi, kui nende töökorra sätetest ei tulene teisiti.

6. Amet tagab haldusnõukogule sekretariaaditeenused.

Artikkel 37

Hääletamine

1. Ilma et see piiraks artikli 39 lõike 1 kohaldamist, võetakse haldusnõukogu otsused vastu selle liikmete kahekolmandikulise

häälteenamusega. Haldusnõukogu liikme taotlusel võetakse artikli 33 lõike 2 punktis k nimetatud otsus vastu ühehäälselt.

2. Igal artikli 34 lõike 1 kohaselt nimetatud liikmel on üks hää. Liikme puudumise korral võib tema asendaja kasutada tema hääleõigust. Vaatlejad ja ameti tegevdirektor ei hääleta.

3. Töökorraga kehtestatakse üksikasjalikum hääletamiskord, eelkõige tingimused, mille korral üks liige võib tegutseda teise liikme nimel ning vajaduse korral nõuded kvoorumi kohta.

Artikkel 38

Tegevdirektori ülesanded ja volitused

1. Ametit juhib tegevdirektor, kes on oma kohustuste täitmisel täiesti sõltumatu. Olenemata komisjoni ja haldusnõukogu vastavast pädevusest ei taotle tegevdirektor juhiseid riiklikelt ega muudelt organitelt ning ei allu sellistele juhistele.

2. Euroopa Parlament või nõukogu võivad kutsuda tegevdirektori oma ülesannete täitmisest aru andma.

3. Tegevdirektori ülesanded ja volitused on järgmised:

a) ameti meetmete heakskiitmine, nagu need on määratletud artiklis 18, käesoleva määruse, selle rakenduseeskirjade ja kehtivate õigusaktidega kehtestatud piirides;

b) artiklites 54 ja 55 sätestatud kontrollide ja uurimistega seotud otsuste tegemine;

c) sertifitseerimisülesannete määramine siseriiklikele lennuametitele või kvalifitseeritud üksustele kooskõlas haldusnõukogu kehtestatud juhistega;

d) mis tahes artikli 27 kohased rahvusvahelised ülesanded ja tehniline koostöö kolmandate riikidega;

e) kõikide vajalike sammude astumine, sealhulgas sisemiste halduseeskirjade vastuvõtmine ja teadete avaldamine, et tagada ameti toimimine kooskõlas käesoleva määruse sätetega;

f) üldaruande projekti ettevalmistamine igal aastal ning selle esitamine haldusnõukogule;

g) artikli 29 lõikes 2 sätestatud volituste teostamine ameti personali suhtes;

- h) artikli 59 kohase ameti tulude ja kulude kalkulatsiooni koostamine ning vastutamine eelarve täitmise eest kooskõlas artikliga 60;
- i) oma volituste delegeerimine teistele ameti töötajatele, kui artikli 65 lõike 2 alusel vastuvõetavatest sätetest ei tulene teisiti;
- j) haldusnõukogu nõusolekul otsuse tegemine kohalike kontorite asutamise kohta liikmesriikides, nagu on ette nähtud artikli 28 lõikega 3;
- k) aasta töökava ettevalmistamine ja rakendamine;
- l) komisjoni abistamine tema taotlusel.

Artikkel 39

Kõrgemate ametnike ametisse nimetamine

1. Tegevdirektori nimetab haldusnõukogu komisjoni ettepanekul, lähtuvalt teenetest ning dokumenteeritud pädevusest ja kogemustest tsiviillennunduse alal. Tegevdirektori nimetab ning vabastab ametist komisjoni ettepanekul haldusnõukogu. Haldusnõukogu teeb otsused oma liikmete kolmeneljandikulise hääletamusega. Enne haldusnõukogu poolt valitud kandidaadi ametisse nimetamist võib teda paluda esineda Euroopa Parlamendi pädeva komisjoni või pädevate komisjonide ees ning vastata selle või nende liikmete küsimustele.
2. Tegevdirektorit võib abistada üks või mitu direktorit. Kui tegevdirektor puudub või ei saa oma kohustusi täita, asub tema kohale üks direktoritest.
3. Ameti direktorid nimetab haldusnõukogu tegevdirektori ettepanekul, lähtuvalt ametialasest pädevusest tsiviillennunduse alal. Direktorid nimetab ning vabastab ametist tegevdirektori ettepanekul haldusnõukogu.
4. Tegevdirektori ja direktorite ametiaeg on viis aastat. Direktorite ametiaega võib pikendada ja tegevdirektori ametiaega võib pikendada vaid üks kord.

Artikkel 40

Apellatsiooninõukogude volitused

1. Ameti juurde luuakse üks või mitu appellatsiooninõukogu.
2. Apellatsiooninõukogu(de) pädevusse kuulub artiklis 44 nimetatud otsuste peale esitatud kaebuste arutamine.
3. Apellatsiooninõukogu(d) kutsutakse kokku vastavalt vajadusele. Komisjon määrab artikli 65 lõikes 3 osutatud korras kindlaks appellatsiooninõukogude arvu ja tööjaotuse.

Artikkel 41

Apellatsiooninõukogude koosseis

1. Apellatsiooninõukogusse kuulub esimees ja kaks liiget.
2. Esimehel ja teistel liikmetel on asendajad, kes neid puudumise korral esindavad.
3. Esimees, kaks liiget ja nende vastavad asendajad nimetab haldusnõukogu komisjoni esitatud kvalifitseeritud kandidaatide nimekirjast.
4. Kui appellatsiooninõukogu leiab, et menetletava kaebuse puhul on see vajalik, võib ta valida asjaomase juhtumi menetluseks lõikes 3 osutatud nimekirjast kaks täiendavat liiget.
5. Komisjon määrab artikli 65 lõikes 3 osutatud korras kindlaks appellatsiooninõukogu liikmetelt nõutava kvalifikatsiooni, üksikute liikmete volitused otsuse ettevalmistamise etapil ja hääletamistingimused.

Artikkel 42

Apellatsiooninõukogude liikmed

1. Apellatsiooninõukogu liikmete, sealhulgas esimehe ja nende asendajate ametiaeg on viis aastat. Neid võib ametisse tagasi nimetada.
2. Apellatsiooninõukogu liikmed on sõltumatud. Otsuste tegemisel ei ole nad seotud mingite suunistega.
3. Apellatsiooninõukogu liikmed ei tohi ametis täita muid teenistuskohustusi. Apellatsiooninõukogu liikmed võivad töötada osalise tööajaga.
4. Apellatsiooninõukogu liikmeid ei või nende ametiaja jooksul ametist tagasi kutsuda ega kvalifitseeritud kandidaatide nimekirjast kustutada, välja arvatud juhul, kui selleks on tõsised põhjused ja komisjon teeb pärast haldusnõukogu arvamuse saamist vastava otsuse.

Artikkel 43

Väljaarvamine ja taandamine

1. Apellatsiooninõukogu liikmed ei või osaleda kaebuse menetlemises, kui neil on sellega seotud isiklikud huvid või kui nad on olnud varem menetluse ühe poole esindajad või kui nad on osalenud edasikaevatud otsuse tegemises.
2. Kui appellatsiooninõukogu liige leiab ühel lõikes 1 loetletud põhjusel või mis tahes muul põhjusel, et ta ei peaks osalema kaebuse menetlemises, teatab ta sellest appellatsiooninõukogule.

3. Kaebemenetluse iga osaline võib taotleda apellatsiooninõukogu liikme taandamist ühel lõikes 1 nimetatud põhjusel või juhul, kui liiget kahtlustatakse erapoolikuses. Sellist taandamise taotlust ei võeta vastu, kui kaebuse menetluse osaline on juba alustanud menetlust, olles teadlik taandamisaotluse põhjusest. Taandamisaotluse aluseks ei või olla liikme kodakondsus.

4. Apellatsiooninõukogud teevad otsuse lõigetes 2 ja 3 nimetatud juhtudel võetavate meetmete kohta ilma asjaomase liikme osavõtuta. Kõnealuse otsuse tegemisel asendab asjassepuutuvat liiget apellatsiooninõukogus tema asendaja.

Artikkel 44

Otsused, mille võib edasi kaevata

1. Kaebuse võib esitada ameti poolt artiklite 20, 21, 22, 23, 55 või 64 alusel tehtud otsuste peale.

2. Lõike 1 kohaselt esitatud kaebus ei peata otsuse täitmist. Amet võib kaebuse objektiks oleva otsuse täitmise siiski peatada, kui ta leiab, et olukord seda nõuab.

3. Otsuse peale, millega ei lõpetata menetlust mõne osalise puhul, võidakse esitada kaebus üksnes seoses kaebusega lõpliku otsuse peale, välja arvatud juhul, kui selle otsusega nähakse ette eraldi kaebus.

Artikkel 45

Isikud, kellel on kaebeõigus

Iga füüsiline või juriidiline isik võib esitada kaebuse temale adresseeritud otsuse peale või sellise otsuse peale, mis teda vormiliselt teisele isikule adresseeritud otsusena siiski otseselt ja isiklikult puudutab. Menetlusosalised võivad olla kaebemenetluse osalisteks.

Artikkel 46

Tähtaeg ja vorm

Kaebus ning selle põhjendus tuleb esitada kirjalikult kahe kuu jooksul meetme teatavaks tegemisest asjaomasele isikule või, kui seda ei ole tehtud, kahe kuu jooksul alates päevast, mil ta sellest teada sai.

Artikkel 47

Esialgne läbivaatamine

1. Kui tegevdirektor leiab kaebuse olevat vastuvõetava ja põhjendatud, parandab ta oma otsust. Eespool toodut ei kohaldata, kui teine kaebuse menetluse osaline esitab kaebuse esitajale vastuväiteid.

2. Kui otsust ei ole parandatud ühe kuu jooksul alates kaebuse põhjenduse esitamisest, otsustab amet viivitamata, kas peatada otsuse kohaldamine vastavalt artikli 44 lõike 2 teisele lausele, ning annab kaebuse edasiseks lahendamiseks apellatsiooninõukogule.

Artikkel 48

Kaebuse läbivaatamine

1. Kui kaebus on vastuvõetav, vaatab apellatsiooninõukogu kaebuse läbi, et kindlaks teha, kas see on hästi põhjendatud.

2. Lõike 1 kohasel kaebuse läbivaatamisel tegutseb apellatsiooninõukogu kiiresti. Ta kutsub nii sageli kui vajalik kaebuse menetlusosalisi esitama kindlaksmääratud aja jooksul märkusi nõukogu enda poolt saadetud teadete või kaebuse menetluse teiste osaliste avalduste kohta. Kaebuse menetluse osalistel on õigus anda suulisi seletusi.

Artikkel 49

Kaebust käsitlev otsus

Apellatsiooninõukogu võib kasutada ameti pädevusse kuuluvaid mis tahes volitusi või anda juhtumi edasiseks lahendamiseks üle ameti pädevale organile. Apellatsiooninõukogu arvamus ei ole viimase jaoks siduv.

Artikkel 50

Euroopa Kohtusse kaebamine

1. Ameti tegevusetuse ja ameti poolt tema tegevuse käigus tekitatud kahju korral võib esitada kaebuse Euroopa Ühenduste Kohtusse, et ameti aktid, mis on kolmandatele osalistele õiguslikult siduvad, tühisteks tunnistada.

2. Kaebusi artiklite 20, 21, 22, 23, 55 või 64 alusel tehtud ameti otsuste tühistamiseks võib Euroopa Ühenduste Kohtusse esitada ainult pärast seda, kui kõik ametisisesed kaebemenetlused on ammendatud.

3. Amet peab võtma kõik vajalikud meetmed Euroopa Ühenduste Kohtu otsuse täitmiseks.

Artikkel 51

Otsene kaebus

Liikmesriigid ja ühenduse asutused võivad ameti otsuste peale Euroopa Ühenduse Kohtule esitada otsese kaebuse.

III JAGU

Töömeetodid

Artikkel 52

Arvamuste, sertifitseerimisnõuete ja juhismaterjali väljatöötamise reeglid

1. Pärast käesoleva määruse jõustumist kehtestab haldusnõukogu niipea kui võimalik selged ja arusaadavad reeglid artikli 18 punktides a ja c nimetatud arvamuste, sertifitseerimistingimuste ja juhismaterjali väljaandmiseks.

Need reeglid:

- a) rajanevad liikmesriikide lennuametitele kättesaadavatel teadmistel;
- b) hõlmavad vajaduse korral huvitatud isikute asjaomaseid eksperte;
- c) tagavad, et amet avaldab dokumente ning konsulteerib tihedalt huvitatud isikutega vastavalt ajakavale ja reeglitele, mis sisaldavad ameti kohustust anda konsulteerimisprotsessis kirjalik vastus.

2. Kui amet töötab artikli 19 kohaselt välja liikmesriikides kohaldatavaid arvamusi, sertifitseerimistingimusi ja juhismaterjale, näeb ta ette liikmesriikidega konsulteerimise reeglid. Selleks võib ta luua töörühma, millesse iga liikmesriik võib määrata ühe asjatundja.

3. Artikli 18 punktides a ja c nimetatud meetmed ja käesoleva artikli lõike 1 alusel ette nähtud reeglid avaldatakse ameti ametlikus väljaandes.

4. Ette nähakse erireeglid, mis reguleerivad ameti poolt ohutusküsimusele reageerimiseks võetavaid viivitamatuid meetmeid ning huvitatud isikute teavitamist meetmetest, mida nemad peavad võtma.

Artikkel 53

Otsuste vastuvõtmise reeglid

1. Haldusnõukogu näeb ette selged ja arusaadavad reeglid artikli 18 punktis d sätestatud üksikotsuste vastuvõtmiseks.

Need reeglid:

- a) tagavad, et ära kuulatakse füüsiline või juriidiline isik, kellele otsus on adresseeritud, ning kõik teised pooled, keda see otseselt või isiklikult puudutab;
- b) sisaldavad sätet, mille kohaselt otsus tuleb füüsilisele või juriidilisele isikule teatavaks teha ning avaldada;

c) sisaldavad sätet, mille kohaselt füüsilist või juriidilist isikut, kellele otsus on adresseeritud, ja kõiki teisi menetlusosalisi teavitatakse nimetatud isikule käesoleva määrusega ette nähtud õiguskaitsevahenditest;

d) tagavad, et otsus sisaldab põhjendust.

2. Haldusnõukogu näeb ette reeglid otsuste teatavaks tegemise täpsemate tingimuste kohta, võttes nõuetekohaselt arvesse kaebemenetlust.

3. Ette nähakse erireeglid, mis reguleerivad ameti poolt ohutusküsimusele reageerimiseks võetavaid viivitamatuid meetmeid ning huvitatud isikute teavitamist meetmetest, mida nemad peavad võtma.

Artikkel 54

Liikmesriikide kontrollimine

1. Ilma et see mõjutaks asutamislepinguga komisjonile antud täidesaatvaid volitusi, abistab amet komisjoni käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjade kohaldamise järelevalves, korraldades liikmesriikide pädevate asutuste standardimiskontrolle, mis on sätestatud artikli 24 lõikes 1. Käesoleva määruse alusel volitatud ametiisikutel ning riiklike ametiasutuste poolt niisugustele kontrollimistele osalema lähetatud ametiisikutel on seega ja vastavalt asjaomase liikmesriigi õigusnormidele õigus:

- a) kontrollida asjassepuutuvaid dokumente, andmeid, reegleid ja kõiki muid käesoleva määruse kohase lennuohutuse taseme saavutamise seotud materjale;
- b) teha nendest dokumentidest, andmetest, menetlustest ja muudest materjalidest koopiaid või väljavõtteid;
- c) küsida kohapeal suulisi selgitusi;
- d) siseneda kõikidesse vajalikesse ruumidesse ja transpordivahenditesse ning kõikidele vajalikele territooriumidele.

2. Lõikes 1 osutatud kontrollimisteks volitatud ameti töötajad täidavad oma kohustusi, esitades kirjaliku volituse, milles on nimetatud kontrolli sisu, eesmärk ja alguskuupäev. Amet teavitab asjaomast liikmesriiki kohapealsest kontrollimisest õigeaegselt ning esitab volitatud ametnike isikuandmed.

3. Asjassepuutuvad liikmesriigid alluvad nimetatud kontrollimistele ning tagavad, et sellele alluksid ka asjaomased asutused või isikud.

4. Kui käesoleva artikli kohaselt läbi viidud kontroll hõlmab ettevõtja või ettevõtjate ühenduse kontrollimist, kohaldatakse artikli 55 sätteid. Kui ettevõtja nimetatud kontrollimisega ei nõustu, peab asjaomane liikmesriik osutama ameti poolt volitatud ametnikele kontrolli läbi viimiseks vajalikku abi.

5. Käesoleva artikli kohaldamisel koostatud aruanded avaldatakse selle liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes, kus kontrollimine aset leidis.

Artikkel 55

Ettevõtjate uurimine

1. Amet võib ise teostada või volitada siseriiklike lennuameid või kvalifitseeritud üksusi teostama kõiki vajalikke ettevõtjatega seotud uurimisi artiklite 7, 20, 21, 22, 23 ja artikli 24 lõike 2 kohaldamisel. Nimetatud uuringud viiakse läbi kooskõlas selle liikmesriigi õigusnormidega, kus uurimine tuleb läbi viia. Selleks on käesoleva määruse alusel volitatud isikutel õigus:

- a) kontrollida asjassepuutuvaid dokumente, andmeid, menetlusi ja kõiki muid ameti ülesannete täitmise seonduvaid materjale;
- b) teha nendest dokumentidest, andmetest, menetlustest ja muudest materjalidest koopiaid või väljavõtteid;
- c) küsida kohapeal suulisi selgitusi;
- d) siseneda ettevõtte kõikidesse asjassepuutuvatesse ruumidesse, territooriumidele ja transpordivahenditesse;
- e) teostada koostöös liikmesriikidega õhusõidukite kontrolli.

2. Lõikes 1 osutatud uurimiseks volitatud ameti töötajad täidavad oma kohustusi, esitades kirjaliku volituse, milles on nimetatud kontrollimiste sisu ja eesmärk.

3. Aegsasti enne uurimist teeb amet liikmesriigile, kelle territooriumil kavatakse uurimist läbi viia, teatavaks uurimise toimumise ning volitatud isikud. Asjaomase liikmesriigi ametiisikud osutavad volitatud isikutele taotluse korral abi nende ülesannete täitmiseks.

Artikkel 56

Iga-aastane töökava

Iga-aastase töökava eesmärk on kaasa aidata Euroopa lennuohutuse järjepidevale parandamisele ning see peab olema kooskõlas käesolevas määruses esitatud ameti eesmärkide, volituste ja ülesannetega. Selles näidatakse selgelt, millised ameti volitused ja ülesanded on lisatud või tühistatud ning milliseid on muudetud võrreldes eelmise aastaga.

Iga-aastase töökava esitamine peab põhinema komisjoni poolt tegevuspõhise juhtimise osana kasutataval meetodikal.

Artikkel 57

Üldine aastaaruanne

Üldises aastaaruandes kirjeldatakse, kuidas amet on täitnud oma aasta töökava. Selles näidatakse selgelt, millised ameti volitused ja ülesanded on lisatud või tühistatud ning milliseid on muudetud võrreldes eelmise aastaga.

Aruandes esitatakse ülevaade ameti tegevusest ja antakse sellele hinnang, lähtudes ettenähtud tulemuste täitmisest ja ajalise teostuse, tegevusega seotud riskide, vahendite kasutamise ja ameti üldise tegevuse tulemuslikkusest.

Artikkel 58

Läbipaistvus ja teabevahetus

1. Ameti valduses olevate dokumentide suhtes kehtib määrus (EÜ) nr 1049/2001.

2. Amet võib ameti tegevusvaldkondade küsimustes omal algatusel teavet edastada. Eelkõige tagab ta, et lisaks artikli 52 lõikes 3 nimetatud väljaandele antaks üldsusele ja kõikidele huvitatud isikutele kiiresti objektiivset, usaldusväärset ja hõlpsasti arusaadavat teavet ameti tegevuse kohta.

3. Igal füüsilisel või juriidilisel isikul on õigus ise kirjalikult ameti poole pöörduda ükskõik millises asutamislepingu artiklis 314 nimetatud keeles. Tal on õigus saada vastus samas keeles.

4. Käesoleva määruse kohaselt ameti poolt kogutud teavet käsitletakse isikuandmete kaitse seisukohast vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrusele (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta ⁽¹⁾.

IV JAGU

Finantsnõuded

Artikkel 59

Eelarve

1. Ameti tulud on:

- a) ühenduse osamaks;
- b) kõikide Euroopa kolmandate riikide osamaks, kellega ühendus on sõlminud artiklis 66 nimetatud lepingud;
- c) ameti poolt väljaantavate sertifikaatide ja tunnustuste taotlejate ja omanike tasutavad lõivud;
- d) tasud väljaannete, koolituse ja ameti poolt osutatavate muude teenuste eest ning

⁽¹⁾ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

e) mis tahes vabatahtlik rahaline toetus liikmesriikidel, kolmandatelt riikidelt või muudelt asutustelt, eeldusel et selline toetus ei ohusta ameti sõltumatust ja erapooletust.

2. Agentuuri kuludeks on personali-, haldus-, infrastruktuuri- ja tegevuskulud.

3. Tulud ja kulud peavad olema tasakaalus.

4. Regulaatiivse eelarve ning sertifitseerimistegevuse eest määratavaid ja kogutavaid lõive käsitletakse ameti eelarves eraldi.

5. Juhatus koostab igal aastal tulude ja kulude kalkulatsiooni eelnõu põhjal ameti järgmise eelarveaasta tulude ja kulude kalkulatsiooni.

6. Haldusnõukogu edastab lõikes 4 osutatud kalkulatsiooni, mis sisaldab ametikohtade loetelu projekti ja esialgset tööprogrammi, hiljemalt 31. märtsiks komisjonile ja riikidele, kellega ühendus on artiklis 66 osutatud kokkulepped sõlminud.

7. Komisjon edastab tulude ja kulude kalkulatsiooni aruande eelarvepädevatele institutsioonidele koos Euroopa Liidu üldeelarve esialgse projektiga.

8. Kalkulatsiooni põhjal kannab komisjon Euroopa Liidu üldeelarve esialgsesse projekti arvestuslikud summad, mida ta ametikohtade loendi ja üldeelarvest eraldatava toetussumma jaoks vajalikuks peab, ja esitab üldeelarve vastavalt asutamislepingu artiklile 272 eelarvepädevale institutsioonile.

9. Eelarvepädevad asutused kiidavad heaks ameti subsiidiumiks kasutatavad assigneeringud. Eelarvepädevad asutused kinnitavad ameti ametikohtade loetelu.

10. Ameti eelarve kinnitab haldusnõukogu. See muutub lõplikuks pärast Euroopa Liidu üldeelarve lõplikku vastuvõtmist. Vajaduse korral tehakse ameti eelarves vastavaid kohandusi.

11. Haldusnõukogu teatab võimalikult kiiresti eelarvepädevatele asutustele oma kavatsusest rakendada projekte, millel võib olla oluline rahaline mõju tema eelarve rahastamisele, eriti kõiki kinnisarvaga seotud projekte, nagu hoonete rentimine või ost. Ta teatab sellest komisjonile.

Kui eelarvepädev asutus on teatanud oma kavatsusest esitada arvamus, esitab ta oma arvamuse haldusnõukogule kuue nädala jooksul pärast projektist teatamise kuupäeva.

Artikkel 60

Eelarve täitmine ja kontroll

1. Tegevdirektor vastutab ameti eelarve täitmise eest.

2. Ameti peaarvepidaja edastab esialgsed raamatupidamisaruanded hiljemalt järgneva eelarveaasta 1. märtsil esialgse raamatupidamisaruande komisjoni peaarvepidajale koos vastava eelarveaasta eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruandega. Komisjoni peaarvepidaja ühendab institutsioonide ja detsentraliseeritud organite esialgsed raamatupidamisarvestused kooskõlas nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust) ⁽¹⁾ artikliga 128.

3. Ameti peaarvepidaja edastab esialgsed raamatupidamisaruanded hiljemalt järgneva eelarveaasta 31. märtsil esialgse raamatupidamisaruande komisjoni peaarvepidajale koos vastava eelarveaasta eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruandega. Eelarveaasta eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruanne edastatakse ka Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

4. Olles kätte saanud kontrollikoja märkused ameti esialgse raamatupidamisaruande kohta, mis on esitatud määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 129 alusel, koostab tegevdirektor omal vastutusel ameti lõpliku raamatupidamisaruande ja esitab selle juhataresele arvamuse andmiseks.

5. Haldusnõukogu esitab oma arvamuse ameti raamatupidamise lõpparuande kohta.

6. Tegevdirektor edastab hiljemalt igale eelarveaastale järgnevas 1. juuliks lõpliku raamatupidamisaruande ja haldusnõukogu arvamuse Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale.

7. Lõpparuanded avaldatakse.

8. Tegevdirektor saadab kontrollikojale vastuse kontrollikoja märkuste kohta hiljemalt 30. septembriks. Tegevdirektor saadab selle vastuse ka haldusnõukogule.

9. Tegevdirektor esitab taotluse korral Euroopa Parlamendile määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikli 146 lõike 3 kohaselt kogu teabe, mida on vaja kõnealust eelarveaastat käsitleva eelarve täitmise aruande kinnitamismenetluse tõrgeteta rakendamiseks.

10. Kvalifitseeritud häälteenamusega otsustava nõukogu soovitusel põhjal annab Euroopa Parlament kinnituse tegevdirektori tegevusele aasta N eelarve täitmise kohta enne aasta N + 2 30. aprilli.

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1525/2007 (ELT L 343, 27.12.2007, lk 9).

*Artikkel 61***Pettusevastane võitlus**

1. Pettuste, korruptsiooni ja muude õigusvastaste tegude vastu võitlemiseks kohaldatakse piiranguteta Euroopa Pettusevastase Ameti (OLAF) juurdusi käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1073/1999⁽¹⁾ sätteid.

2. Amet ühineb Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni vahelise 25. mai 1999. aasta kokkuleppega Euroopa Pettusevastase Ameti (OLAF) sisejuurdluste kohta⁽²⁾ ja väljastab viivitamata kõigile tema töötajatele kohaldatavad asjakohased sätted.

3. Rahastamist käsitlevates otsustes ning nendest tulenevates rakenduslepingutes ja dokumentides sätestatakse selgesõnaliselt, et kontrollikoda ja OLAF võivad vajadusel kontrollida agentuuri rahastamisest kasusaajaid ning raha jaotamise eest vastutavaid esindajaid kohapeal.

*Artikkel 62***Hindamine**

1. Kolme aasta jooksul alates ameti tegevuse algusest ning edaspidi iga viie aasta järel laseb haldusnõukogu koostada sõltumatu välise hinnangu käesoleva määruse rakendamise kohta.

2. Hinnangus uuritakse, kui tõhusalt amet oma ülesannet täidab. Selles hinnatakse ka käesoleva määruse, ameti ning selle töö mõju tsiviilnõukogu kõrge taseme saavutamisel. Hinnangu andmisel võetakse arvesse huvirühmade seisukohti nii Euroopa kui ka riigi tasandil.

3. Haldusnõukogu võtab vastu hindamise tulemused ning esitab soovitusel käesoleva määruse, ameti ning selle töö muutmise kohta komisjonile, kes võib need koos oma arvamuse ning asjakohaste ettepanekutega edastada Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Vajadusel tuleks lisada tegevusplaan koos ajakavaga. Hinnangu tulemused ja selles sisalduvad soovitusel avalikustatakse.

*Artikkel 63***Finantssätted**

Ameti suhtes kohaldatavad finantseeskirjad võtab vastu haldusnõukogu olles eelnevalt komisjoniga konsulteerinud. Need ei või kõrvale kalduda komisjoni 19. novembri 2002. aasta määrusest (EÜ, Euratom) nr 2343/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 185 nimetatud

asutuste raamfinantsmäärust,⁽³⁾ välja arvatud juhul, kui selline kõrvalekaldumine on vajalik ameti tööks ja komisjon on selleks eelneva nõusoleku andnud.

*Artikkel 64***Lõivude ja tasude määrus**

1. Meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda, ning mis on seotud lõivude ja tasudega, võetakse vastu vastavalt artikli 65 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

2. Komisjon konsulteerib haldusnõukoguga lõikes 1 osutatud meetmete eelõu ettevalmistamisel.

3. Lõikes 1 osutatud meetmetega määratakse kindlaks eelkõige artikli 59 lõike 1 punktide c ja d kohaste lõivude ja tasude maksmise juhud, summad ja nende tasumise viisid.

4. Lõive ja tasusid võetakse:

- sertifikaatide väljaandmise ja uuendamise ning seonduva pideva järelevetevuse eest;
- teenuste osutamise eest; seejuures on need kooskõlas iga üksiku teenuse tegeliku maksumusega;
- kaebuste menetlemise eest.

Kõiki lõive ja tasusid väljendatakse ja makstakse eurodes.

5. Lõivu- ja tasusummad määratakse kindlaks sellisel tasemel, et nendest saadav tulu on põhimõtteliselt piisav osutatavate teenuste kogumaksumuse katmiseks. Nimetatud lõivud ja tasud, sealhulgas need, mis on kogutud 2007. aastal, kantakse ameti tuludesse.

IV PEATÜKK

LÕPPSÄTTED*Artikkel 65***Komitee**

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

⁽¹⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 15.

⁽³⁾ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 72.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse üks kuu.

4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

5. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4, lõike 5 punkti b ning artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõike 3 punkti c, lõike 4 punkti b ja lõike 4 punkti e tähenduses kehtestatakse 20 päeva.

6. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1, 2, 4, lõike 5 punkti b ja lõiget 6 ning artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

7. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artiklit 6.

Enne otsuse vastuvõtmist konsulteerib komisjon käesoleva artikli lõikes 1 osutatud komiteega.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 6 punkti b tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

Kui liikmesriik saadab komisjoni otsuse arutamiseks nõukogule, võib nõukogu kvalifitseeritud hääleteenamusega teha kolme kuu jooksul teistsuguse otsuse.

Artikkel 66

Kolmandate Euroopa riikide osalemine

Amet on avatud osalemiseks kolmandatele Euroopa riikidele, kes on liitunud Chicago konventsiooniga ning sõlminud Euroopa Ühendusega lepingud, mille alusel nad kohustuvad vastu võtma ning kohaldama ühenduse õigusakte käesoleva määruse ja selle rakenduseeskirjadega reguleeritavas valdkonnas.

Nende lepingute vastavate sätetega tuleb muu hulgas kujundada nende riikide ameti töös osalemise iseloom ja ulatus ning vastavad üksikasjalikud eeskirjad, sealhulgas rahalist toetust ja personali käsitlevad sätted.

Artikkel 67

Ameti tegevuse alustamine

1. Amet alustab talle artikliga 20 määratud sertifitseerimistest 28. septembrist 2003. Selle kuupäevani jätkavad liikmesriigid kehtivate õigusaktide kohaldamist.

2. Täiendava üleminekuaja jooksul, mis vältab 42 kuud alates lõikes 1 sätestatud kuupäevast, võivad liikmesriigid erandina

artiklitest 5, 6, 12 ja 20 jätkata sertifikaatide ja tunnustuste väljaandmist vastavalt komisjoni poolt nende artiklite rakendamiseks vastuvõetud meetmetele. Kui liikmesriigid annavad sellises olukorras sertifikaate välja kolmandate riikide sertifikaatide alusel, võetakse komisjoni vastu võetud meetmetes nõuete kohaselt arvesse artikli 12 lõike 2 punktidega b ja c ettenähtud põhimõtteid.

Artikkel 68

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad karistused, mida kohaldatakse kõnealuse määruse ning selle rakenduseeskirjade rikkumise korral. Need karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Artikkel 69

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EÜ) nr 1592/2002 tunnistatakse kehtetuks, ilma et see piiraks teise lõigu sätete kohaldamist.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitletakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt VI lisas esitatud vastavustabelile.

2. Nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ tunnistatakse kehtetuks artikli 7 lõikes 6 osutatud meetmete jõustumisest.

3. Määruse (EMÜ) nr 3922/91 III lisa jäetakse välja alates artikli 8 lõikes 5 osutatud meetmete jõustumisest.

4. Artikli 11 sätteid kohaldatakse toodete, osade ja seadmete, organisatsioonide ning isikute suhtes, kes on sertifitseeritud või tunnustatud vastavalt käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud õigusaktide sätetele.

5. Direktiiv 2004/36/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates käesoleva määruse artikli 10 lõikes 5 osutatud meetmete jõustumisest, ilma et see piiraks kõnealuse direktiivi artikli 8 lõikes 2 osutatud rakenduseeskirjade kohaldamist.

Artikkel 70

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikleid 5, 6, 7, 8, 9 ja 10 kohaldatakse alates vastavates rakenduseeskirjades nimetatud kuupäevadest, kuid mitte hiljem kui 8. aprillist 2012.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 20. veebruar 2008

Euroopa Parlamendi nimel

president

H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel

eesistuja

J. LENARČIČ

I LISA

Artiklis 5 osutatud olulised lennukõlblikkusnõuded

1. *Toote terviklikkus: toote terviklikkus peab olema tagatud kõikides lennutingimustes õhusõiduki kogu tööea jooksul. Vastavus kõikidele nõuetele peab olema tõendatud hinnangu või analüüsiga, millega vajadusel kaasneb katsetamine.*
- 1.a. Konstruktsioonid ja materjalid: konstruktsiooni, sealhulgas jõuseadme terviklikkus peab olema tagatud õhusõiduki kogu kasutusvaldkonnas ja piisava varuga väljaspool seda ning säilima õhusõiduki kogu tööea jooksul.
 - 1.a.1. Õhusõiduki kõik osad, mille rike võiks kahjustada konstruktsiooni terviklikkust, peavad vastama allpool toodud tingimustele, ilma et tekiks ohtlikku deformatsiooni või riket. See hõlmab kõiki märkimisväärse massiga esemeid ning nende kinnitusviise.
 - 1.a.1.a. Arvesse tuleb piisava varuga võtta kõiki mõistlikult eeldatavaid koormusekombinatsioone, mis võivad esineda õhusõiduki koormamise, raskuskeskme asukoha, kasutusvaldkonna ja tööea piires. See hõlmab tuuleilidest, manöövrimest, siserõhu säilitamisest, liikuvatest pindadest, juhtimis- ja käivitussüsteemidest tulenevaid koormusi nii lennu ajal kui maa peal.
 - 1.a.1.b. Arvesse tuleb võtta maale või vette tehtavatest hädamaandumistest tingitud koormusi ja tõenäolisi rikkeid.
 - 1.a.1.c. Konstruktsiooni reaktsiooni puhul mainitud koormustele tuleb silmas pidada ka dünaamilisi koormusi.
 - 1.a.2. Õhusõidukis ei tohi olla aeroelastset ebastabiilsust ja liigset vibratsiooni.
 - 1.a.3. Tootmisprotsess ja õhusõiduki konstruktsioonis kasutatavad materjalid peavad tulemuseks andma tuntud ja püsiva struktuuri. Arvesse tuleb võtta materjali omaduste võimalikku muutumist seoses kasutuskeskkonnaga.
 - 1.a.4. Tsükliline koormus, keskkonnast tingitud kahjustumine, juhuslikud ja märkamatud kahjustused ei tohi vähendada struktuurset terviklikkust allapoole aktsepteeritava tugevusvaru. Tuleb teatavaks teha kõik vajalikud juhised lennukõlblikkuse säilitamiseks nimetatud juhtudel.
 - 1.b. Jõuseade: jõuseadme (st mootori ja vajaduse korral propelleri) terviklikkus peab olema piisava varuga kontrollitud jõuseadme kogu kasutusvaldkonna piires ning peab säilima jõuseadme kogu tööea jooksul.
 - 1.b.1. Jõuseade peab selle ettenähtud piires andma vajaliku tõmbe või võimsuse kõikides lennutingimustes, võttes arvesse keskkonnamõjusid ja -tingimusi.
 - 1.b.2. Tootmisprotsess ja jõuseadme konstruktsioonis kasutatavad materjalid peavad tulemuseks andma tuntud ja püsiva struktuuri. Arvesse tuleb võtta materjali omaduste võimalikku muutumist seoses kasutuskeskkonnaga.
 - 1.b.3. Tsükliline koormus, keskkonnast ja töötamisest tingitud kahjustumine ning nendest tuleneda võivad osade kahjustused ei tohi vähendada jõusüsteemi terviklikkust allapoole aktsepteeritavat piiri. Tuleb teatavaks teha kõik vajalikud juhised lennukõlblikkuse säilitamiseks nimetatud juhtudel.
 - 1.b.4. Tuleb teatavaks teha kõik jõuseadme ja õhusõiduki ohutu ja nõuetekohase koostöö tagamiseks vajalikud juhised, andmed ja nõuded.
 - 1.c. Süsteemid ja seadmed
 - 1.c.1. Õhusõidukil ei tohi olla konstruktsioonilahendusi ega osi, mis kogemuste põhjal on osutunud ohtlikuks.
 - 1.c.2. Õhusõiduk, sealhulgas selle tüübi sertifitseerimiseks vajalikud või käitamiseeskirjadest tulenevalt kohustuslikud nõutavad süsteemid, seadmed ja aparaadid peavad piisava varuga toimima otstarbekohaselt õhusõiduki kogu kasutusvaldkonna piires, võttes nõuetekohaselt arvesse süsteemi, seadme või aparaadi kasutuskeskkonda. Muud

süsteemid, seadmed ja aparaadid, mis ei ole vajalikud tüübi sertifitseerimiseks või ei ole käitamiseeskirjadest tulenevalt kohustuslikud, ei tohi vähendada ohutust ega kahjustada muude süsteemide, seadmete ega aparaatide tööd, olenemata sellest, kas nad töötavad veatult või mitte. Süsteemide, seadmete ja aparaatide kasutamiseks ei tohi olla vaja erakordseid oskusi või jõudu.

- 1.c.3. Õhusõiduki süsteemid, seadmed ja seonduvad aparaadid peavad nii eraldi võttes kui ühiselt olema konstrueeritud selliselt, et iga üksik rike, mille tõenäosus ei ole kaduvväike, ei põhjustaks katastroofini viivat üldist riket, ning rikke tõenäosus ja selle kahjulik mõju õhusõidukile ning selles viibijatele peavad olema pöördvõrdelises seoses. Eespool nimetatud üksiku rikke kriteeriumi osas on kokku lepitud, et õhusõidukite suuruse ja arvukate modifikatsioonidega seoses tuleb teha vastavaid mõõndusi ning seepärast võib nimetatud üksiku rikke kriteeriumi olla võimatu täita helikopterite ja väikelennukite mõningate osade ja süsteemide puhul.
- 1.c.4. Meeskonnale või vajaduse korral hooldusmeeskonnale tuleb anda selgel, arusaadaval ja ühesel viisil ohutuks lendamiseks vajalikku teavet ning andmeid ohtlike tingimuste kohta. Süsteemid, seadmed ja juhtimisseadmed, sealhulgas optilised ja akustilised signaaliseadmed, peavad olema välja töötatud ja paigaldatud ohte põhjustada võivaid vigu minimeerival viisil.
- 1.c.5. Projekteerimisel tuleb võtta ohutusmeetmeid, et minimeerida õhusõiduki seest või väljast lähtuvate mõistlikult tõenäoliste riskide mõju õhusõidukitele ja selles viibijatele, sealhulgas kaitsta neid õhusõiduki mis tahes seadme olulise rikke või häire puhul.
- 1.d. Lennukõlblikkuse säilitamine
 - 1.d.1. Kehtestada tuleb juhised lennukõlblikkuse säilitamiseks, et tagada õhusõiduki tüübi sertifitseerimiseks vajaliku lennukõlblikkusstandardi säilimine õhusõiduki kogu tööea jooksul.
 - 1.d.2. Tuleb luua võimalused osade ja seadmete kontrollimiseks, reguleerimiseks, määrimiseks, eemaldamiseks või asendamiseks vastavalt vajadusele, et lennukõlblikkus säiliks.
 - 1.d.3. Lennukõlblikkuse säilitamise juhised tuleb esitada käsiraamatu või käsiraamatute kujul, vastavalt esitatavate andmete mahule. Käsiraamatud peavad sisaldama hooldus- ja remondijuhiseid, teenindusandmeid, rikete kõrvaldamise ja kontrollimise juhiseid praktilist kasutamist võimaldaval viisil.
 - 1.d.4. Lennukõlblikkuse säilitamise juhised peavad sisaldama lennukõlblikkuse piiranguid, millega nähakse ette kõik kohustuslikud komponentide vahetusajad, hooldusvahemikud ja seonduvad kontrollitoimingud.
2. *Lennukõlblikkusega seotud aspektid toote kasutamisel*
 - 2.a. Tuleb tõendada, et toote kasutamise ajal pardal ning maa peal viibijate rahuldava ohutustaseme tagamiseks on arvesse võetud järgmisi asjaolusid:
 - 2.a.1. Kindlaks peavad olema määratud õhusõiduki jaoks ettenähtud kasutusviisid ning kehtestatud peavad olema ohutuks kasutamiseks vajalikud piirangud ja teave, sealhulgas keskkonnapiirangud ja lennutehnilised võimalused.
 - 2.a.2. Õhusõiduk peab olema ohutult juhitav ja manööverdatav kõikides eeldatavates käitamistingimustes, sealhulgas pärast ühe või vajadusel mitme jõuseadme riket. Nõuetekohaselt tuleb arvesse võtta piloodi füüsilist jõudu, piloodikabiini keskkonda, piloodi töökoormust ja muid inimteguri, lennuetapi ja lennu kestusega seotud asjaolusid.
 - 2.a.3. Kõikides eeldatavates töötingimustes peab olema võimalik ühest lennufaasist teise siirduda, ilma et see nõuaks erilisi juhtimisoskusi, tähelepanu, jõudu või töökoormust.
 - 2.a.4. Õhusõiduk peab olema sedavõrd stabiilne, et piloodilt ei nõutaks liigset pingutust, pidades silmas lennuetapi ja lennu kestust.
 - 2.a.5. Tuleb kehtestada eeskirjad tegutsemiseks tava- ja hädaolukorras ning rikke puhul.
 - 2.a.6. Tuleb ette näha konkreetsele tüübile sobilikud hoiatussignaalid või muud hoiatusvahendid, et takistada väljumist normaalsetest käitamispiiridest.

- 2.a.7. Õhusõiduki ja selle süsteemide karakteristikud peavad võimaldama ohutut tagasipöördumist võimaliku käitamispriiridest väljumise korral.
- 2.b. Käitamispriirangud ja muu ohutuks kasutamiseks vajalik teave tuleb teha meeskonnaliikmetele kättesaadavaks.
- 2.c. Toote kasutamine peab olema kaitstud ohtude eest, mida põhjustavad kahjulikud välis- ja sisetingimused, sealhulgas keskkonningimused.
- 2.c.1. Eelkõige ei tohi ohuolukorda põhjustada näiteks sellised nähtused nagu halb ilm, äike, kokkupõrge linnuga, kõrgsageduslikud kiirgusväljad, osoon jne, mille esinemist toote kasutamise käigus on mõistlik eeldada.
- 2.c.2. Salongis peavad olema reisijatele tagatud sobilikud veotingimused ja nõuetekohane kaitse lennutegevuse käigus tekkida võiva või hädaolukordadest tuleneva ohu, sh tule, suitsu, mürgiste gaaside ja kiire rõhulanguse eest. Pardal viibijatele tuleb võimaldada kõik mõistlikud tingimused raskete kehavigastuste vältimiseks, õhusõidukist kiiresti evakueerimiseks ning enda kaitsmiseks aeglustusjõudude mõju eest hädamaandumisel vette või maale. Vastavalt vajadusele tuleb tagada selged ja arusaadavad sildid ja teated, mis selgitavad pardal viibijatele sobilikku ohutut käitumist ning ohutusvarustuse asukohta ja õiget kasutamist. Nõuetekohane ohutusvarustus peab olema hõlpsasti kättesaadav.
- 2.c.3. Meeskonnaruumid peavad olema paigutatud lennutegevust, sealhulgas olukorrast teavitamist ning eeldatavate olukordade ja hädaolukordade lahendamist hõlbustaval viisil. Meeskonnaruumide keskkond ei tohi ohustada meeskonna võimet täita oma ülesandeid ning need peavad olema projekteeritud vältimaks kõrvalist sekkumist ja juhtimiseseadmete väärkasutust.
3. *Organisatsioonid (sh projekteerimise, tootmise või hooldusega tegelevad füüsilised isikud)*
- 3.a. Organisatsioonile võib sertifikaadi anda, kui on täidetud järgmised tingimused:
- 3.a.1. organisatsioonil peavad olema kõik oma ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid. Nende vahendite hulka kuuluvad muu hulgas: rajatised, personal, seadmed, tööriistad ja materjalid, ülesandeid, kohustusi ja korda käsitlevad dokumendid, ligipääs asjakohasele teabele ning andmete register;
- 3.a.2. organisatsioon peab rakendama ning säilitama juhtimissüsteemi, mis tagab nimetatud oluliste lennukõlblikkusnõuete täitmise, ning püüdma seda süsteemi järjest täiustada;
- 3.a.3. organisatsioon peab vastavalt vajadusele sisse seadma suhted teiste asjassepuutuvate organisatsioonidega, et tagada nimetatud oluliste lennukõlblikkusnõuete järjepidev täitmine;
- 3.a.4. organisatsioon peab sisse seadma juhtumitest teavitamise ja nende lahendamise süsteemi, mida tuleb kasutada punktis 3.a.2 nimetatud juhtimissüsteemi ja punktis 3.a.3 nimetatud suhete osas, et aidata järjepidevalt parandada toodete ohutust;
- 3.b. Lennundustehniliste töötajate koolitusorganisatsioonide suhtes punktide 3.a.3 ja 3.a.4 tingimusi ei kohaldata.
-

II LISA

Artikli 4 lõikes 4 osutatud õhusõidukid

Artikli 4 lõikeid 1, 2 ja 3 ei kohaldata õhusõidukite suhtes, mis kuuluvad ühte järgmistest käesolevas lisas sätestatud kategooriatest:

- a) ajaloolised õhusõidukid, mis vastavad järgmistele tingimustele:
 - i) mittekeerukad õhusõidukid, mille:
 - esialgne projekt kehtestati enne 1.1.1955 ja
 - tootmine on lõpetatud enne 1.1.1975;
 - või
 - ii) olulise ajaloolise väärtusega õhusõidukid, mis on seotud:
 - osavõtuga märkimisväärsest ajaloosündmusest või
 - olulise sammuga lennunduse arengus või
 - liikmesriigi relvajõududes täidetud olulise rolliga;
- b) õhusõidukid, mis on projekteeritud või ümber ehitatud spetsiaalselt uurimis-, katse- või teaduseesmärkidel ning mida tõenäoliselt valmistatakse väga piiratud arvu;
- c) õhusõidukid, millest vähemalt 51 % on ehitatud amatööri või amatööride mittetulundusühenduse poolt enda tarbeks ning mis tahes ärilise eesmärgiga;
- d) õhusõidukid, mida on kasutatud sõjaliseks otstarbeks, välja arvatud, kui amet on seda tüüpi õhusõiduki standardprojekti vastu võtnud;
- e) kuni kahekohalised lennukid, kopterid ja jõuallikaga langevarjud, mille maksimaalne liikmesriikides registreeritud stardimass on kuni:
 - i) 300 kg ühekohalise maale maanduva lennuki või kopteri puhul või
 - ii) 450 kg kahekohalise maale maanduva lennuki või kopteri puhul või
 - iii) 330 kg ühekohalise amfiiblennuki või vesilennuki või kopteri puhul või
 - iv) 495 kg kahekohalise amfiiblennuki või vesilennuki või kopteri puhul, tingimusel et nii vesilennuki või kopteri või maale maanduva lennuki või helikopterina kasutamisel jääb maksimaalne stardimass alla mõlema vastava ettenähtud piiri;
 - v) 472,5 kg kahekohalise maale maanduva lennuki puhul, mis on varustatud lennuki kerele paigaldatud täieliku päästelangevarjusüsteemiga;
 - vi) 315 kg ühekohalise maale maanduva lennuki puhul, mis on varustatud lennuki kerele paigaldatud täieliku päästelangevarjusüsteemiga,ning lennukid, mille varisemiskiirus või minimaalne stabiilse lennu kiirus maandumisel ei ületa 35 sõlme kalibreeritud õhkkiirust;
- f) ühe- ja kahekohalised tiiviklennukid maksimaalse stardimassiga mitte üle 560 kg;
- g) purilennukid, sh jalgadelt startivad, mille tühimag ei ületa ühekohalise puhul 80 kg ja kahekohalise puhul 100 kg;

-
- h) eespool esitatud punktide a või d tingimustele vastavate õhusõidukite koopiad, mis sarnanevad konstruktsioonilt algse õhusõidukiga;
 - i) mehitamata õhusõidukid, mille käitamismass ei ületa 150 kg;
 - j) kõik muud õhusõidukid, mille maksimaalne tühimag koos kütusega ei ületa 70 kg.
-

III LISA

Artiklis 7 osutatud olulised nõuded pilootide litsentseerimisele

1. *Koolitus*
 - 1.a. Üldülevaade
 - 1.a.1. Õhusõidukit juhtiv isik peab olema hariduselt, füüsiliselt ja vaimselt piisavalt küps, et omandada, alal hoida ja demonstreerida asjakohaseid teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi.
 - 1.b. Teoreetilised teadmised
 - 1.b.1. Piloot peab omandama õhusõidukil rakendatavatele funktsioonidele ja tegevuse liigiga kaasnevatele riskile vastava teadmiste taseme ja seda alal hoidma. Need teadmised peavad hõlmama vähemalt järgmist:
 - i) lennundusõigus;
 - ii) üldteadmised õhusõidukitest;
 - iii) õhusõiduki liigiga seotud tehnilised küsimused;
 - iv) lennutehnilised võimalused ja planeerimine;
 - v) inimeste võimed ja neist tulenev piiratus;
 - vi) meteoroloogia;
 - vii) navigatsioon;
 - viii) käitamisprotseduurid, sealhulgas meeskonna ressurside haldamine;
 - ix) lennupõhimõtted;
 - x) side ning
 - xi) mitte-tehnilised oskused, seal hulgas ohtude ja vigade äratundmine.
 - 1.c. Teoreetiliste teadmiste demonstreerimine ja alalhoidmine
 - 1.c.1. Teoreetiliste teadmiste omandamist ja alalhoidmist tuleb demonstreerida pideva hindamise käigus koolituse ajal ja vajaduse korral eksamitel.
 - 1.c.2. Teoreetiliste teadmiste alal tuleb alal hoida piisavat pädevusetaset. Vastavust tuleb demonstreerida regulaarsete hindamiste, eksamite, testide või kontrollimiste käigus. Eksamite, testide või kontrollimiste sagedus peab vastama tegevusega kaasneva riski tasemele.
 - 1.d. Praktilised oskused
 - 1.d.1. Piloot peab omandama õhusõidukil täidetavatele ülesannetele vastava praktiliste oskuste taseme ja seda säilitama. Need oskused peavad vastama tegevuse liigiga kaasnevate riskide tasemele ja hõlmama olenevalt õhusõidukil täidetavatest ülesannetest järgmisi:
 - i) tegevused enne lendu ja lennu ajal, sealhulgas õhusõiduki lennutehniliste näitajate, massi ja tasakaalu kindlaksmääramine, õhusõiduki kontrollimine ja teenindamine, kütuse planeerimine, ilmastikuolude hindamine, marsruudi planeerimine, õhuruumi piirangud ja vaba raja olemasolu;
 - ii) lennuvälja ja liikluskorralduse toimingud;

- iii) ettevaatusabinõud ja protseduurid kokkupõrgete vältimiseks;
- iv) õhusõiduki kontroll välise visuaalse vaatluse põhjal;
- v) lennumanöövrid, sealhulgas kriitilistes olukordades, ja nendega seotud tehniliselt teostatavad ettenägematust asendist väljatuleku manöövrid;
- vi) tavalised ja vastutuult stardid ja maandumised;
- vii) lendamine ainult instrumentide abil vastavalt lennutegevuse liigile;
- viii) käitamisprotseduurid, sealhulgas meeskonna oskused ja meeskonna ressursside juhtimine vastavalt lennu liigile kas üheliikmelise või suurema meeskonnaga lendudel;
- ix) navigatsioon ning lennureeglite ja nendega seotud protseduuride rakendamine, kasutades vajaduse korral visuaalset vaatlust või navigatsioonivahendeid;
- x) tegutsemine ebataavalises ja hädaolukorras, sealhulgas õhusõiduki seadmete häirete simulatsioonid;
- xi) lennuliiklusteenistuste- ja sidepidamisprotseduuride järgimine;
- xii) õhusõiduki tüübi või klassiga seonduvad eriaspektid;
- xiii) praktiliste oskuste alane täiendkoolitus, mida võidakse vajada konkreetsete tegevustega kaasnevate riskide leevendamiseks, ning
- xiv) mitte-tehnilised oskused, sealhulgas ohtude ja vigade äratundmine, kasutades asjakohaseid hindamismeetodeid koos tehniliste oskuste hindamisega.

1.e. Praktiliste oskuste tõendamine ja alalhoidmine

1.e.1. Piloot peab demonstreerima oma võimet sooritada protseduure ja manöövreid pädevusega, mis vastab õhusõidukil rakendatavatele täidetavatele ülesannetele, järgmistel viisidel:

- i) õhusõiduki juhtimine selle võimaluste piires;
- ii) kõigi manöövrite läbiviimine osavalt ja täpselt;
- iii) hea otsustusvõime ja piloteerimiskogemuste rakendamine;
- iv) lennundusalaste teadmiste rakendamine;
- v) kontrolli säilitamine õhusõiduki üle igal ajal, et tagada protseduuri või manöövri edukas lõpuleviimine, ning
- vi) mitte-tehnilised oskused, sealhulgas ohtude ja vigade äratundmine, kasutades asjakohaseid hindamismeetodeid koos tehniliste oskuste hindamisega.

1.e.2. Praktilistes oskustes tuleb säilitada piisav pädevusetase. Vastavust tuleb demonstreerida regulaarsete hindamiste, eksamite, testide või kontrollimiste käigus. Eksamite, testide või kontrollimiste sagedus peab vastama tegevusega kaasneva riski tasemele.

1.f. Keeleoskus

Piloot peab tõendama keeleoskust tasemel, mis on kohane õhusõidukil täidetavate ülesannete tasemele. Niisugune tõendatud keeleoskus hõlmab:

- i) võimet aru saada meteoroloogilise informatsiooni dokumentidest;

- ii) lennumarsruutide, väljumis- ja lähenemiskaartide ja nendega seotud lennundusteabe dokumentide kasutamist, ning
- iii) võimet suhelda teiste lennumeeskondade ja aeronavigatsiooniteenistustega lennu kõigil etappidel, sealhulgas lennu ettevalmistamisel.

1.g. Lennutreeningseade

Kui koolituseks või praktilise oskuse omandamise või alalhoidmise demonstreerimiseks kasutatakse õhusõiduki lennutreeningseadet (FSTD), peab olema tõendatud selle seadme võime saavutada vajalikku lennundustehniliste võimaluste taset sellealase konkreetse ülesande täitmiseks. Eelkõige peavad õhusõidukit piisavalt esindama konfiguratsiooni imitatsioon, käsitsemisomadused, õhusõiduki lennutehnilised omadused ja süsteemide töö.

1.h. Koolituskursus

1.h.1. Koolitus peab toimuma koolituskursuse vormis.

1.h.2. Koolituskursus peab vastama järgmistele tingimustele:

- i) igat liiki kursustele tuleb välja töötada ainekava ning
- ii) koolituskursus peab koosnema teoreetiliste teadmiste ja vajaduse korral praktiliste oskuste (sealhulgas treening lennutreeningseadmel) õpetamisest.

1.i. Instruktorid

1.i.1. Teoreetiline õpe

Teoreetilist õpet annavad vastava kvalifikatsiooniga instruktorid, kes peavad:

- i) omama vajalikke teadmisi õpetatavast aineist ning
- ii) olema võimelised rakendama sobivaid õpetamismeetodeid.

1.i.2. Lennuõpetus ja treening õhusõiduki lennutreeningseadmel.

Lennuõpetust ja treeningut lennutreeningseadmel peavad läbi viima piisava kvalifikatsiooniga instruktorid, kes:

- i) omavad läbiviidavale õppele vastavaid teoreetilisi teadmisi ja kogemusi;
- ii) on võimelised kasutama sobivaid õpetamismeetodeid;
- iii) on õpetatavate lennumanöövrite ja protseduuride õpetamise meetodeid praktikas rakendanud;
- iv) on demonstreerinud võimet õpetada valdkondades, milles lennuõpet läbi viiakse, kaasa arvatud lennueelne, lennujärgne ja maapealne õpe, ning
- v) saavad regulaarselt täiendõpet õpetamise taseme alalhoidmiseks.

Lennuinstruktoritel peab olema ka õigus tegutseda selle õhusõiduki kaptenina, millel õpetamine toimub, välja arvatud uut tüüpi õhusõidukite õpetamisel.

1.j. Eksamineerijad

1.j.1. Pilootide oskuste hindamise eest vastutavad isikud peavad:

- i) vastama lennuinstruktoritele või lennutreeningseadmel toimuva treeningu instruktoritele esitatavatele nõuetele;

- ii) olema võimelised hindama pilootide suutlikkust ning läbi viima lennuteste ja kontroll-lende.

2. Nõutavad kogemused

- 2.a.1. Lennumeeskonna liige, instruktor või eksamineerija peab oma ülesannete sooritamiseks omama ning säilitama piisavat kogemust, välja arvatud juhul, kui rakenduseeskirjades nähakse ette pädevuse tõendamise vastavalt punktile 1.e.

3. Koolitusorganisatsioonid

3.a. Nõuded koolitusorganisatsioonidele

- 3.a.1. Pilootide koolitust pakkuv koolitusorganisatsioon peab vastama järgmistele nõuetele:

- i) omama kõiki nende tegevusega kaasnevate ülesannete ulatusele vastavaid vahendeid. Nende vahendite hulka kuuluvad muu hulgas: rajatised, personal, seadmed, tööriistad ja materjalid, ülesandeid, kohustusi ja protseduure käsitlevad dokumendid, ligipääs asjakohasele teabele ning andmete register;
- ii) rakendama ja käigus hoidma ohutusega ja koolituse tasemega seotud haldussüsteemi ning võtma eesmärgiks selle süsteemi pideva täiustamise, ning
- iii) seadma vajaduse korral sisse sidemed teiste asjaomaste organisatsioonidega eelnimetatud nõuete jätkuva täitmise tagamiseks.

4. Tervise seisund

4.a. Tervise nõuded

- 4.a.1. Kõik piloodid peavad perioodiliselt demonstreerima oma piisavat tervise seisundit oma ülesannete rahuldavaks täitmiseks, võttes arvesse tegevuse liiki. Nõuetele vastavust näitab lennumeditiini parimal taval põhinev nõuetekohane hindamine, võttes arvesse tegevuse liiki ja võimalikku vanusest tulenevat vaimse ja füüsilise seisundi halvenemist.

Piisav tervise seisund, mis koosneb füüsilisest ja vaimsest seisundist, eeldab, et piloodil ei ole haigust ega puuet, mille tõttu ta ei ole võimeline:

- i) sooritama õhusõiduki käitamiseks vajalikke ülesandeid või
- ii) täitma igal ajal talle pandud kohustusi või
- iii) tajuma õigesti oma ümbruskonda.

- 4.a.2. Kui piisavat tervise seisundit ei ole võimalik täielikult demonstreerida, võib rakendada samaväärset lennuohutust tagavaid leevendavaid meetmeid.

4.b. Lennundusarstid

4.b.1 Lennundusarst peab:

- i) omama meditsiinalast kvalifikatsiooni ja litsentsi;
- ii) olema läbinud lennundusmeditsiinalase koolituse ja regulaarsed lennundusmeditsiinalased täienduskoolitused hindamistaseme alalhoidmise tagamiseks;
- iii) olema omandanud praktilisi teadmisi ja kogemusi tingimustest, milles piloodid oma ülesandeid täidavad.

4.c Lennundusmeditsiini keskused

4.c.1 Lennundusmeditsiini keskused peavad vastama järgmistele tingimustele:

- i) omama kõiki nende tegevusega kaasnevate ülesannete ulatusele vastavaid vahendeid. Nende vahendite hulka kuuluvad muu hulgas: rajatised, personal, seadmed, tööriistad ja materjalid, ülesandeid, kohustusi ja korda käsitlevad dokumendid, ligipääs asjakohasele teabele ning andmete register;
 - ii) rakendama ja käigus hoidma ohutusega ja tervisekontrolli tasemega seotud haldussüsteemi ning võtma eesmärgiks selle süsteemi pideva täiustamise;
 - iii) seadma vajaduse korral sisse sidemed teiste asjaomaste organisatsioonidega eelnimetatud nõuete jätkuva täitmise tagamiseks.
-

IV LISA

Artiklis 8 osutatud olulised nõuded lennutegevusele

1. Üldülevaade
 - 1.a. Lendu tohib sooritada vaid sel juhul, kui meeskonnaliikmed ja vajaduse korral ka kõik teised lennu ettevalmistamise ja sooritamise seotud töötajad tunnevad nende kohustuste täitmisega seotud ja läbitavate piirkondade, kasutatavate lennuväljade ja nendega seotud aeronavigatsioonivahendite suhtes ette nähtud kohaldatavaid seadusi, eeskirju ja protseduure.
 - 1.b. Lend tuleb sooritada lennukäsiraamatus või, kui see on nõutav, lennutegevuskäsiraamatus ette nähtud lennu ettevalmistamise ja töökorra kohaselt. Selle hõlbustamiseks peab õhusõiduki käitamine kõigil etappidel olema lennumeeskonnale vajaduse korral kasutamiseks kättesaadav tavalistes, ebatavalistes ja hädaolukorra tingimustes ja olukordades kohaldatav kontroll-loendite süsteem. Igaks võimalikuks ettenähtavaks hädaolukorraks tuleb kehtestada vastav kord.
 - 1.c. Enne iga lennu tuleb määratleda iga meeskonnaliikme ülesanded ja kohustused. Kapten vastutab õhusõiduki kasutamise ja ohutuse ning kõigi meeskonnaliikmete, reisijate ja pardal oleva lasti ohutuse eest.
 - 1.d. Õhusõidukis ei tohi vedada esemeid ega aineid, mis võivad oluliselt ohustada tervist, ohutust, vara või keskkonda, näiteks ohtlikke kaupu, relvi või laskemoona, välja arvatud juhul, kui sellega seotud riskide leevendamiseks kohaldatakse spetsiaalseid ohutusprotseduure ja -juhiseid.
 - 1.e. Iga lennu kohta säilitatakse kõik vajalikud andmed, dokumendid, sissekanded ja teave punktis 5.c sätestatud tingimuste täitmiseks ning need peavad olema kättesaadavad minimaalse nõutava ajavahemiku jooksul, mis oleneb tegevuse liigist.
2. Lennu ettevalmistus
 - 2.a. Lendu ei tohi alustada enne, kui kõigi kättesaadavate mõistlike vahenditega on kindlaks tehtud, et täidetud on kõik järgmised tingimused.
 - 2.a.1. Lennu sooritamiseks on olemas lennuks ja õhusõiduki ohutuks kasutamiseks otseselt nõutavad piisavad vahendid, sealhulgas side- ja navigatsioonivahendid, võttes arvesse kättesaadavat aeronavigatsioonialase teabe teenistuse dokumentatsiooni.
 - 2.a.2. Meeskond peab tundma asjakohaste hädaolukorra varustuse asukohta ja kasutamist ning reisijaid peab olema neist teavitatud. Meeskonnale ja reisijatele antakse piisavalt eriteavet hädaolukorras tegutsemise korra ja salongi ohutusvahendite kasutamise kohta.
 - 2.a.3. Kapten peab veenduma, et:
 - i) õhusõiduk on lennukõlblik vastavalt punktile 6;
 - ii) õhusõiduk on nõuetekohaselt registreeritud, kui see on nõutav, ning pardal on vastavad sellekohased sertifikaadid;
 - iii) õhusõidukisse on paigaldatud kõnealuse lennu sooritamiseks nõutavad, punktis 5 määratletud instrumendid ja seadmed ja need on töökorras, välja arvatud juhul kui kohaldatava minimaalvarustuse loetelu või samaväärse dokumendi põhjal on sellest nõudest mööndusi;
 - iv) õhusõiduki mass ja raskuskese võimaldavad sooritada lennu lennukõlblikkuse dokumentatsioonis ette nähtud piirides;
 - v) kogu käsipagas, registreeritud pagas ja last on nõuetekohaselt laaditud ja kinnitatud, ning

vi) lennu ajal ei ületata kordagi punktis 4 sätestatud õhusõiduki käitamisiiranguid.

- 2.a.4. Lennumeeskonnale peab olema kättesaadav teave väljumise, sihtkoha ja vajaduse korral varulennuväljade meteoroloogiliste tingimuste, samuti marsruudil esinevate meteoroloogiliste tingimuste kohta. Erilist tähelepanu tuleb pöörata potentsiaalselt ohtlikele atmosfääritingimustele.
- 2.a.5. Kui lennatakse teadaolevalt või eeldatavalt jäätumistingimustesse, peab õhusõiduk olema neis tingimustes ohutult kasutamiseks sertifitseeritud, varustatud ja/või töödeldud.
- 2.a.6. Visuaallennureeglitel põhineva lennu puhul peavad lennumarsruudil olema sellised meteoroloogilised tingimused, mis võimaldaksid neid lennureegleid täita. Instrumentaallennureeglitel põhineva lennu puhul tuleb valida sihtkoht ja vajaduse korral varulennuväli või varulennuväljad, kuhu õhusõiduk saaks maanduda, võttes arvesse eelkõige prognoositavaid meteoroloogilisi tingimusi, aeronavigatsiooniteenuste olemasolu, maapealsete rajatiste olemasolu ja sihtkoha ja/või varulennuvälja asukohariigi poolt heaks kiidetud instrumentaallennureegleid.
- 2.a.7. Kavatsetava lennu ohutu lõpuleviimise tagamiseks peab pardal olema piisavalt kütust ja õli, võttes arvesse meteoroloogilisi tingimusi, õhusõiduki lennutehnilisi võimalusi mõjutavaid keskkonnatingimusi ja võimalikke eeldatavaid viivitusi lennu ajal. Peale selle peab pardal olema kütusevaru ettenägematuteks olukordadeks. Kui see on vajalik, tuleb kehtestada kord kütuse kasutamise kontrollimiseks lennu ajal.

3. Lennutegevus

- 3.a. Lennutegevuse osas peavad olema täidetud kõik järgmised tingimused.
- 3.a.1. Olenevalt õhusõiduki tüübist, peavad kõik meeskonnaliikmed istuma ohutuse mõttes stardi ja maandumise ajal ja igal ajal, mil kapten seda vajalikuks peab, oma kohal ja kasutama õhusõiduki tüübile vastavaid ettenähtud kinnitussüsteeme.
- 3.a.2. Olenevalt õhusõiduki tüübist peavad kõik lennu ajal kabiinis tööl olevad lennumeeskonna liikmed olema lennu ajal oma kohal ja jääma sinna kinnitatud turvavööga, välja arvatud liikumised füsioloogiliste või tööga seotud vajaduste tõttu.
- 3.a.3. Olenevalt õhusõiduki tüübist ning lennu liigist peab kapten tagama, et kõik reisijad on enne starti ja maandumist, ruleerimise ajal ja igal ajal, mil kapten seda ohutuse huvides vajalikuks peab, oma istekohal nõuetekohaselt kinnitatud.
- 3.a.4. Lend tuleb sooritada selliselt, et lennu kõigil etappidel püsiks nõuetekohane kaugus teiste õhusõidukitega ning piisav kaugus takistustest. See kaugus peab olema vähemalt kohaldatavate lennureeglitega nõutav kaugus.
- 3.a.5. Lendu tohib jätkata vaid sel juhul, kui teadaolevad tingimused püsivad vähemalt samaväärsed punktis 2 sätestatud tingimustega. Peale selle ei tohi instrumentaallennureeglitel põhineva lennu puhul jätkata lennuväljale lähenemist allpool teatavat ettenähtud kõrgust või teatavast asukohast kaugemale, kui ettenähtud nähtavustingimused ei ole täidetud.
- 3.a.6. Hädalukorras peab kapten tagama, et kõiki reisijaid oleksid asjaoludele vastavas hädalukorras tegutsemiseks instrueeritud.
- 3.a.7. Kapten peab võtma kõik vajalikud meetmed reisijate häiriva käitumise poolt lennule avalduva mõju minimeerimiseks.
- 3.a.8. Õhusõidukit tohib ruleerida lennuvälja liiklusalal ja selle rootorit tohib sisse lülitada ainult sel juhul, kui juhtseadmeid käsitseb asjakohase pädevusega isik.
- 3.a.9. Vajaduse korral järgitakse lennu ajal kohaldatavat kütusekulu kontrollimise korda.

4. *Õhusõiduki lennutehnilised võimalused ja käitamispäärdangud*
- 4.a. Õhusõidukit käitatakse kooskõlas selle lennukõlblikkusedokumentidega ja kõigi nendega seotud käitamisprotseduuride ja piirangute kohaselt, mis on esitatud selle heakskiidetud lennukäsiraamatus või muudes samaväärsetes dokumentides. Lennukäsiraamat või samaväärsete dokumentide peavad olema meeskonnale kättesaadavad ja need peavad olema igal sõidukil pidevalt uuendatud.
- 4.b. Õhusõidukit käitatakse kooskõlas kohaldatavate keskkonnaalaste dokumentidega.
- 4.c. Lendu tohib alustada või jätkata vaid sel juhul, kui õhusõiduki ettenähtud lennutehnilised näitajad, võttes arvesse kõiki selle jõudluse taset oluliselt mõjutavaid tegureid, võimaldavad planeeritud käitamisviisiga sooritada lennu kõiki etappe kohaldatavate vahetõuguste/alade ja takistusteni ulatuvate tõuguste piires. Starti, marsruudil lendamist ja lähenemist/maandumist mõjutavad eelkõige järgmised lennutehnilised tegurid:
- i) käitamisprotseduurid;
 - ii) lennuvälja tõhkkõrgus merepinnast;
 - iii) temperatuur;
 - iv) tuul;
 - v) starti- või maandumisala suurus, kalle ja seisund, ning
 - vi) õhusõiduki kere, jõuseadme või süsteemide seisund, võttes arvesse võimalikku amortiseerumist.
- 4.c.1. Neid tegureid tuleb arvestada otseselt käitamisparameetritena või kaudselt lennutehniliste andmete kavandamisel ette nähtud hälbeid või varusid arvestades, olenevalt lennu liigist.
5. *Instrumentid, andmed ja seadmed*
- 5.a. Õhusõiduk peab olema varustatud kõigi kavandatud lennuks vajalike navigatsiooni-, side- ja muude seadmetega, võttes arvesse lennu kõigil etappidel kohaldatavaid lennuliikluseeskirju ja lennuregleid.
- 5.b. Kui see on asjakohane, peab õhusõiduk olema varustatud kõigi vajalike ohutus-, meditsiini-, evakuatsiooni- ja päästevahenditega, võttes arvesse käitamispiirkondade, lennumarsruutide, -kõrguse ja -kestusega seotud riske.
- 5.c. Kõik meeskonnale lennu sooritamiseks vajalikud andmed peavad olema uuendatud ja õhusõiduki pardal kättesaadavad, võttes arvesse kohaldatavaid lennuliikluseeskirju, lennuregleid, lennukõrgusi ja käitamispiirkondi.
6. *Jätkuv lennukõlblikkus*
- 6.a. Õhusõidukit tohib käitada vaid sel juhul, kui:
- i) õhusõiduk on lennukõlblikus seisukorras;
 - ii) kavatsetavaks lennuks vajalikud käitamis- ja päästevahendid on töökorras;
 - iii) õhusõiduki lennukõlblikkust tõendav dokument on kehtiv ning
 - iv) õhusõidukile on tehtud selle hooldusprogrammile vastav hooldus.
- 6.b. Õhusõidukile tuleb teha enne igat lennu või omavahel seotud järjestikulisi lende lennueelne kontroll, et teha kindlaks selle kõlblikkus kavatsetavaks lennuks.

- 6.c. Hooldusprogramm peab sisaldama eelkõige hooldustöid ja nende intervalle, eriti neid, mis on jätkuva lennukõlblikkuse juhistes kohustuslikena sätestatud.
- 6.d. Õhusõidukit tohib kasutada ainult juhul, kui selle on hooldusjärgselt kasutamiseks üle andnud kvalifitseeritud isikud või organisatsioonid. Allakirjutatud peavad olema esitatud eelkõige tehtud hoolduse põhiandmed.
- 6.e. Kõiki õhusõiduki lennukõlblikkust näitavaid andmeid tuleb säilitada kuni sellekohase teabe asendamiseni uue sama ulatuse ja sama üksikasjaliku teabega, kuid üksikasjalikke hooldusandmeid vähemalt 24 kuu jooksul. Õhusõiduki rentimisel tuleb säilitada kõik õhusõiduki lennukõlblikkust näitavad andmed vähemalt rendiperioodi jooksul.
- 6.f. Kõik muudatused ja remondid peavad vastama olulistele lennukõlblikkuse nõuetele. Lennukõlblikkuse nõuetele vastavust tõendavad andmed tuleb säilitada.
7. *Meeskonnaliikmed*
- 7.a. Meeskonnaliikmete arvu ja koosseisu määramisel tuleb võtta arvesse:
- i) õhusõiduki sertifitseerimispiiranguid, sealhulgas vajaduse korral hädaolukorras evakueerimise asjakohast demonstreerimist;
 - ii) õhusõiduki konfiguratsiooni ning
 - iii) lennutegevuse liiki ja kestust.
- 7.b. Salongitöötajaid:
- i) tuleb regulaarselt koolitada ja kontrollida piisava pädevustaseme saavutamiseks ja säilitamiseks neile määratud ohutuslaste kohustuste täitmisel, ning
 - ii) neil tuleb perioodiliselt hinnata tervises seisundit neile määratud ohutuslaste kohustuste ohutuks täitmiseks. Vastavust tuleb tõendada lennumeditsiini parimal taval põhineva nõuetekohase hindamise teel.
- 7.c. Kaptenil peab olema õigus anda kõiki korraldusi ja võtta kõiki kohaseid meetmeid õhusõiduki töö ning õhusõiduki ja selles olevate isikute ja/või vara ohutuse tagamiseks.
- 7.d. Hädaolukorras, mis seab ohtu õhusõiduki töö ja õhusõiduki ja/või pardal olevate isikute ohutuse, peab kapten võtma meetmed, mida ta ohutuse huvides vajalikuks peab. Kui kõnealuse meetme võtmisega kaasneb kohalike eeskirjade või korra rikkumine, peab kapten sellest viivitamata teatama asjaomasele kohalikule ametiasutusele.
- 7.e. Reisijaid või lasti vedaval õhusõidukil ei tohi simuleerida ebatavalisi hädaolukordi.
- 7.f. Meeskonnaliige ei tohi võimaldada väsimusel, võttes muu hulgas arvesse väsimuse kuhjumist, magamatust, lennatud lendude arvu, öiseid tööaegu või ajavööndite muutust, halvendada oma ülesannete täitmist või otsuste tegemist sel määral, et see seaks ohtu lennu ohutuse. Puhkeajad peavad olema piisava pikkusega selleks, et meeskonnaliikmed taastuksid eelnevate tööülesannete täitmise mõjudest ning oleksid järgmise lennu alguseks hästi välja puhunud.
- 7.g. Meeskonnaliige ei tohi õhusõiduki pardal täita määratud ülesandeid, kui ta on psühhoaktiivsete ainete või alkoholi mõju all või töövõimetu vigastuse, väsimuse, ravimite, haiguse vms tõttu.

8. Täiendavad nõuded lendudele ärilisel eesmärgil ja keerukate mootoriga õhusõidukite käitamisele
- 8.a. Osalemiseks ärilises lennutegevuses ja keerukate mootoriga õhusõidukite käitamiseks peavad olema täidetud järgmised tingimused:
- 8.a.1. ettevõtjal peavad olema otseselt või lepingute kaudu kaudselt lennutegevuse mastaabiks ja ulatuseks vajalikud vahendid. Nende vahendite hulka peavad kuuluma vähemalt: õhusõidukid, tegevuskohad, juhtimisstruktuur, personal, seadmed, ülesannete, kohustuste ja korra dokumenteerimine, oluliste andmete kättesaadavus ja säilitamine;
- 8.a.2. ettevõtja peab kasutama ainult sobiva kvalifikatsiooni ja koolitusega personali ning rakendama ja hoidma käigus meeskonnaliikmete ja muu olulise personali koolitus- ja kontrolliprogramme;
- 8.a.3. ettevõtja peab kehtestama seadmete minimaalvarustuse loetelu (MEL) või samaväärsed dokumendi, võttes arvesse järgmisi asjaolusid:
- i) dokumendis peab olema ette nähtud õhusõiduki käitamine teatavates tingimustes ja teatavate instrumentide, seadmete või funktsioonidega, mis ei ole lennu algul töökorras;
 - ii) dokument tuleb koostada iga õhusõiduki kohta eraldi, võttes arvesse ettevõtja asjakohaseid kasutamise- ja hooldustingimusi, ning
 - iii) seadmete minimaalvarustuse loetelu peab põhinema seadmete minimaalvarustuse üldloetelul (MMEL), kui see on kasutusel, ning ei või olla sellest vähem piirav;
- 8.a.4. ettevõtja peab rakendama ja käigus hoidma oma haldussüsteemi, et tagada nende oluliste nõuete täitmine käitamisel, ning seadma eesmärgiks selle süsteemi pideva täiustamise, ning
- 8.a.5. ettevõtja peab kehtestama ja hoidma käigus õnnetusjuhtumite vältimise ja ohutuse programmi, sealhulgas juhtumitest teatamise programmi, mida juhtimissüsteem peab kasutama õhusõiduki kasutamise ohutuse pidevaks täiustamiseks.
- 8.b. Osalemisel ärilises lennutegevuses ja keerukate mootoriga õhusõidukite kasutamisel tuleb järgida ettevõtja lennutegevuskäsiraamatut. See käsiraamat peab sisaldama kõigi kasutatavate õhusõidukite kasutamiseks ja nende käitamisega seotud personali kohustuste täitmiseks vajalikke juhiseid, vajalikku teavet ja korda. Neis tuleb sätestada lennuaja, lennuvahetuste ja puhkeaegade suhtes kohaldatavad piirangud. Lennutegevuskäsiraamat ja selle muudatused peavad vastama heakskiidetud lennukäsiraamatule ja neis tuleb vajaduse korral teha muudatusi.
- 8.c. Ettevõtja peab kehtestama sobiva korra lennuohutusele mõju avaldava reisijate häiriva käitumise tagajärgede minimeerimiseks.
- 8.d. Ettevõtja peab välja töötama ja käigus hoidma õhusõiduki ja lennu liigi suhtes kohandatud, eelkõige järgmised julgestusprogrammid:
- i) lennumeeskonnaruumi turvalisuse tagamine;
 - ii) õhusõiduki läbiotsimise korra kontroll-loend;
 - iii) koolituskavad;
 - iv) elektroonika- ja arvutisüsteemide kaitse süsteemide tahtliku häirimise ja rikkumise vältimiseks ning
 - v) ebaseaduslikest sekkumistest teatamine.
- Kui julgestusmeetmed võivad lennuohutust kahjustada, tuleb riske hinnata ja töötada välja sobiv kord ohutuslaste riskide leevendamiseks, kasutades vajaduse korral eriseadmeid.
- 8.e. Ettevõtja peab määrama lennumeeskonna ühe lenduri lennuki kapteniks.

- 8.f. Väsimuse tekkimist tuleb ennetada tööaja korraldusega. Lennu või lendude seeria töökorraldusega tuleb reguleerida lennuajad, lennuvahetuste kestus ning vahetuste ja puhkeaegade vaheldumine. Tööaja korralduses kehtestatud piirangutes tuleb arvestada kõiki väsimust põhjustavaid asjakohaseid tegureid, näiteks lennatud sektorite arv, ajavööndite läbimine, magamatus, ööpäevase tsükli häirimine, öötöö, paigutamine, vahetuste aja kumuleerumine teatavatel perioodidel, meeskonnaliikmete vaheline tööjaotus, samuti meeskonna suurendamine.
- 8.g. Punktis 6.a sätestatud ja ka punktides 6.d ja 6.e kirjeldatud ülesandeid peab kontrollima jätkuva lennukõlblikkuse tagamise eest vastutav organisatsioon, mis peab vastama lisaks I lisa punkti 3.a nõuetele järgmistele tingimustele:
- i) organisatsioonil peab olema õigus hooldada tema vastutusel olevaid tooteid, osi ja seadmeid või olema sõlmitud leping organisatsiooniga, kellel on õigus neid tooteid, osi ja seadmeid hooldada, ning
 - ii) organisatsioon peab kehtestama organisatsiooni käsiraamatu, milles sisalduvad töötajatele kasutamiseks ja juhendamiseks kõigi organisatsiooni jätkuva lennukõlblikkuse protseduuride kirjeldused, kaasa arvatud vajaduse korral organisatsiooni ja heakskiidetud hooldusorganisatsiooni vahelise halduskorra kirjeldus.
-

V LISA

Tingimused, millele peavad vastama artiklis 13 nimetatud kvalifitseeritud üksused

1. Üksus, selle direktor ja kontrollide läbiviimise eest vastutavad töötajad ei tohi otseselt ega volitatud esindajatena osaleda toodete, osade, seadmete, komponentide või süsteemide konstrueerimises, valmistamises, turustamises ega hooldamises, samuti mitte nende käitamisest, teenindamisest ega kasutamises. See ei välista tehnilise teabe vahetamise võimalust asjaomaste organisatsioonide ja kvalifitseeritud üksuse vahel.
 2. Üksus ja sertifitseerimisülesannete eest vastutavad töötajad peavad olema oma ülesannete täitmisel võimalikult kõrgel erialase usaldusväärsuse ning tehnilise pädevuse tasemel ning neil ei tohi olla mingisugust, eelkõige rahalist survet ega stiimulit, eriti sertifitseerimisülesannete tulemustega seotud isikute või isikute grupi poolt, mis võiks mõjutada nende otsuseid või uurimiste tulemusi.
 3. Üksusel peavad olema nõutavad töötajad ja vahendid sertifitseerimismenetlusega seotud tehniliste- ja haldusalaste ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks; samuti peab olema juurdepääs varustusele, mis on vajalik erandliku iseloomuga kontrollide teostamiseks.
 4. Uurimiste eest vastutavatel töötajatel peab olema:
 - hea tehniline ja erialane ettevalmistus;
 - nõuetekohased teadmised teostatavate sertifitseerimisülesannete nõuetest ja piisav kogemus nende läbiviimise alal;
 - oskus koostada uurimiste läbiviimist kajastavaid deklaratsioone, dokumente ja aruandeid.
 5. Uurimisi läbiviivate töötajate erapooletus peab olema tagatud. Nende tasustamine ei tohi sõltuda läbiviidud uurimiste arvust või nende tulemustest.
 6. Üksus peab võtma endale vastutuskindlustuse, välja arvatud juhul kui vastutus kuulub mõnele liikmesriigile selle siseriikliku õiguse alusel.
 7. Üksuse töötajad peavad hoidma ametisaladust, mis on seotud käesoleva määruse alusel täidetud ülesannete käigus omandatud teabega.
-

VI LISA
VASTAVUSTABEL

Määrus (EÜ) nr 1592/2002	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 lõige 1	Artikli 2 lõige 1
Artikli 2 lõike 2 punktid a–e	Artikli 2 lõike 2 punktid a–e
—	Artikli 2 lõike 2 punkt f
Artikli 2 lõige 3	Artikli 2 lõige 3
Artikli 3 punktid a–g	Artikli 3 punktid a–g
—	Artikli 3 punktid h–l
Artikli 4 lõike 1 punktid a–c	Artikli 4 lõike 1 punktid a–c
—	Artikli 4 lõike 1 punkt d
—	Artikli 4 lõiked 2 ja 3
Artikli 4 lõige 2	Artikli 4 lõige 4
—	Artikli 4 lõige 5
Artikli 4 lõige 3	Artikli 4 lõige 6
Artikli 5 lõige 1	Artikli 5 lõige 1
Artikli 5 lõike 2 esimese lõigu sissejuhatav lause	Artikli 5 lõike 2 esimese lõigu sissejuhatav lause
Artikli 5 lõike 2 esimese lõigu punktid a–c	Artikli 5 lõike 2 esimese lõigu punktid a–c
Artikli 5 lõike 2 esimese lõigu punkt d	Artikli 5 lõike 2 esimese lõigu punktid d ja e
Artikli 5 lõike 2 esimese lõigu punktid e ja f	Artikli 5 lõike 2 esimese lõigu punktid f ja g
—	Artikli 5 lõige 3
Artikli 5 lõige 3	Artikli 5 lõige 4
Artikli 5 lõike 4 esimese lõigu sissejuhatav lause	Artikli 5 lõike 5 esimese lõigu sissejuhatav lause
Artikli 5 lõike 4 esimese lõigu punktid a–d	Artikli 5 lõike 5 esimese lõigu punktid a–d
Artikli 5 lõike 4 esimese lõigu punkti e alapunktid i–iii	Artikli 5 lõike 5 esimese lõigu punkti e alapunktid i–iii
—	Artikli 5 lõike 5 esimese lõigu punkti e alapunktid iv–vi
Artikli 5 lõike 4 esimese lõigu punktid f–i	Artikli 5 lõike 5 esimese lõigu punktid f–i
—	Artikli 5 lõike 5 esimese lõigu punkt j
Artikli 5 lõike 5 esimese lõigu sissejuhatav lause	Artikli 5 lõike 6 esimese lõigu sissejuhatav lause
Artikli 5 lõike 5 esimese lõigu punktid a, b ja c	Artikli 5 lõike 6 esimese lõigu punktid a, b ja c
—	Artikli 5 lõike 6 esimese lõigu punkt d
Artikkel 6	Artikkel 6
—	Artikkel 7
—	Artikkel 8
—	Artikkel 9
—	Artikkel 10

Määrus (EÜ) nr 1592/2002	Käesolev määrus
Artikli 8 lõige 1	Artikli 11 lõige 1
	Artikli 11 lõiked 2–4
Artikli 8 lõige 2	Artikli 11 lõige 5
—	Artikli 11 lõige 6
Artikkel 9	Artikkel 12
—	Artikkel 13
Artikli 10 lõige 1	Artikli 14 lõige 1
—	Artikli 14 lõige 2
Artikli 10 lõige 2	Artikli 14 lõige 3
Artikli 10 lõige 3	Artikli 14 lõige 4
Artikli 10 lõige 4	Artikli 14 lõige 5
Artikli 10 lõige 5	Artikli 14 lõige 6
Artikli 10 lõige 6	Artikli 14 lõige 7
Artikkel 11	Artikkel 15
—	Artikkel 16
Artikkel 12	Artikkel 17
Artikli 13 sissejuhatav lause	Artikli 18 sissejuhatav lause
Artikli 13 punkt a	Artikli 18 punkt a
—	Artikli 18 punkt b
Artikli 13 punkt b	Artikli 18 punkt c
Artikli 13 punkt c	Artikli 18 punkt d
—	Artikli 18 punkt e
Artikkel 14	Artikkel 19
Artikli 15 lõike 1 sissejuhatav lause	Artikli 20 lõike 1 sissejuhatav lause
Artikli 15 lõike 1 punktid a–j	Artikli 20 lõike 1 punktid a–j
—	Artikli 20 lõike 1 punktid k ja l
Artikli 15 lõige 2	Artikli 20 lõige 2
—	Artikkel 21
—	Artikkel 22
—	Artikkel 23
Artikli 16 lõiked 1 ja 2	Artikli 24 lõiked 1 ja 2
—	Artikli 24 lõige 3
Artikli 16 lõige 3	Artikli 24 lõige 4
Artikli 16 lõige 4	Artikli 24 lõige 5
—	Artikkel 25
Artikkel 17	Artikkel 26
Artikkel 18	Artikkel 27
Artikkel 19	Artikkel 28

Määrus (EÜ) nr 1592/2002	Käesolev määrus
Artikkel 20	Artikkel 29
Artikkel 21	Artikkel 30
Artikkel 22	Artikkel 31
Artikkel 23	Artikkel 32
Artikli 24 lõiked 1–4	Artikli 33 lõiked 1–4
—	Artikli 33 lõige 5
Artikli 25 lõiked 1 ja 2	Artikli 34 lõiked 1 ja 2
—	Artikli 34 lõige 3
Artikkel 26	Artikkel 35
Artikkel 27	Artikkel 36
Artikkel 28	Artikkel 37
Artikli 29 lõiked 1 ja 2	Artikli 38 lõiked 1 ja 2
Artikli 29 lõike 3 punktid a–j	Artikli 38 lõike 3 punktid a–j
—	Artikli 38 lõike 3 punktid k ja l
Artikkel 30	Artikkel 39
Artikkel 31	Artikkel 40
Artikkel 32	Artikkel 41
Artikkel 33	Artikkel 42
Artikkel 34	Artikkel 43
Artikkel 35	Artikkel 44
Artikkel 36	Artikkel 45
Artikkel 37	Artikkel 46
Artikkel 38	Artikkel 47
Artikkel 39	Artikkel 48
Artikkel 40	Artikkel 49
Artikkel 41	Artikkel 50
Artikkel 42	Artikkel 51
Artikkel 43	Artikkel 52
Artikkel 44	Artikkel 53
Artikkel 45	Artikkel 54
Artikli 46 lõike 1 sissejuhatav lause	Artikli 55 lõike 1 sissejuhatav lause
Artikli 46 lõike 1 punktid a–d	Artikli 55 lõike 1 punktid a–d
—	Artikli 55 lõike 1 punkt e
Artikli 46 lõiked 2 ja 3	Artikli 55 lõiked 2 ja 3
—	Artikkel 56
—	Artikkel 57
Artikli 47 lõiked 1 ja 2	Artikli 58 lõiked 1 ja 2
Artikli 47 lõige 3	—

Määrus (EÜ) nr 1592/2002	Käesolev määrus
Artikli 47 lõige 4	Artikli 58 lõige 3
Artikli 47 lõige 5	—
—	Artikli 58 lõige 4
Artikli 48 lõike 1 sissejuhatav lause	Artikli 59 lõike 1 sissejuhatav lause
Artikli 48 lõike 1 punkt a	Artikli 59 lõike 1 punktid a ja b
Artikli 48 lõike 1 punktid b ja c	Artikli 59 lõike 1 punktid c ja d
—	Artikli 59 lõike 1 punkt e
Artikli 48 lõiked 2 ja 3	Artikli 59 lõiked 2 ja 3
—	Artikli 59 lõige 4
Artikli 48 lõiked 4–10	Artikli 59 lõiked 5–11
Artikkel 49	Artikkel 60
Artikkel 50	Artikkel 61
Artikkel 51	Artikkel 62
Artikkel 52	Artikkel 63
Artikkel 53	Artikkel 64
Artikkel 54	Artikkel 65
Artikkel 55	Artikkel 66
Artikkel 56	Artikkel 67
—	Artikkel 68
Artikkel 57	Artikkel 69
Artikkel 59	Artikkel 70